

Tutkinnon perusteet

Vanhustyön erikoisammattitutkinto

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Vanhustyön erikoisammattitutkinto

Tutkinnon suorittaneen osaaminen

Vanhustyön erikoisammattitutkinnossa on neljä osaamisalaa. Näistä erityisesti muistioireisen ja muistisairaana ihmisen elämän tukemisen osaamisalan sekä elämän loppuvaiheen hoitotyön osaamisalan suorittaminen edellyttävät sellaista osaamista, jota on käytännössä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöillä. Samoin on tilanne gerontologinen hoitotyö -tutkinnon osassa, joka on valinnaisena eri osaamisaloilla. Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöt rekisteröidään Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) ylläpitämään keskusrekisteriin. Voimassa olevien sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöistä annettujen säädösten mukaan vanhustyön erikoisammattitutkinnon suorittaneita ei rekisteröidä ammattihenkilöinä. Vanhustyön erikoisammattitutkinnossa, kuten kaikissa erikoisammattitutkinnoissa, osoitetaan ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017, 5 §) mukaisesti ammattitaitoa, joka työelämän tarpeiden mukaisesti kohdennettua ja perustutkintoa sekä ammattitutkintoa syvällisempää ammatin hallintaa tai monialaista osaamista. Erikoisammattitutkinto sijoittuu ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun lain (1384/2015) 5§:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettulle pätevyystasolle, kun ammatillinen perustutkinto ja ammattitutkinto sijoittuvat 2 kohdassa tarkoitettulle pätevyystasolle.

Vanhustyön erikoisammattitutkinnon suorittanut osaa kohdata ikääntyneen ihmisen tasavertaisena erilaisissa toimintaympäristöissä. Tutkinnon suorittanut osaa kartoittaa ikääntyneen ihmisen elämänkulun ja toimia erilaisissa vanhustyön ydintyöprosesseissa eettisiä toimintaperiaatteita ja vanhustyötä ohjaavia säädöksiä ja ohjeita noudattaen. Hän osaa ohjata ikääntyneitä ihmisiä ja hänen läheisiään arkitekologian käytössä sekä kertoa hyvinvointitekologian hyödyntämisen mahdollisuuksista toimintakykyisyyden ja turvallisuuden edistämiseksi. Lisäksi tutkinnon suorittanut tiedostaa verkostotyöskentelyn merkityksen ja osaa integroida työprosesseihin laadukkaan, tavoitteellisen, taloudellisen ja kestäväen kehityksen mukaisen kehittämistyön.

Vanhustyön erikoisammattitutkinnon suorittaneella on osaamisalan mukaisesti ammattitaito toimia joko ikävalmentajana, muistihoidajana, ikääntyneen ihmisen palveluohjaajana tai saattohoitajana. Ikävalmennuksen osaamisalan suorittanut osaa edistää ikääntyneen ihmisen toimintakykyisyyttä ja kokonaisvaltaista arjen turvallisuutta. Muistioireisen tai muistisairaana ihmisen elämän tukemisen osaamisalan suorittanut osaa tukea muistioireisen tai muistisairaana ihmisen arkea ja elämää sekä ohjata hänen läheisiään ja omaishoitajia. Ikääntyneen ihmisen palveluohjauksen osaamisalan suorittanut osaa ohjata ikääntyneitä ihmisiä ja hänen läheisiään asioiden hoitamisessa sekä palvelujen tarkoituksenmukaisessa käytössä. Elämän loppuvaiheen hoitotyön osaamisalan suorittaneella on palliatiivisen ja saattohoitotyön osaaminen.

Vanhustyön erikoisammattitutkinnon tutkintokohtaisista terveydentilavaatimuksista määrätään Opetushallituksen määräyksessä Tutkintokohtaiset terveydentilavaatimukset ammatillisessa koulutuksessa.

Työtehtäviä, joissa tutkinnon suorittanut voi toimia

Tutkinnon suorittaneet voivat työskennellä sosiaali- ja terveysalan toimintaympäristöissä ikääntyneille ihmisille suunnattujen palveluiden piirissä sekä kolmannella sektorilla, yrityksissä ja muilla palvelualoilla, joissa kohdataan ikääntyneitä ihmisiä.

Perusteen nimi Vanhustyön erikoisammattitutkinto
Määräyksen diaarinumero OPH-3285-2020

Koulutuskoodit	Vanhustyön erikoisammattitutkinto (477105)
Osaamisalat	Ikävalmennuksen osaamisala (3186) Muistioireisen ja muistisairaana ihmisen elämän tukemisen osaamisala (3185) Elämän loppuvaiheen hoitotyön osaamisala (3187) Ikääntyneen ihmisen palveluohjauksen osaamisala (3184)
Tutkintonimikkeet	Ikääntyneen ihmisen palveluohjaaja (EAT) (30096) Muistihoitaja (EAT) (30097) Ikävalmentaja (EAT) (30098) Saattohoitaja (EAT) (30099)
Voimaantulo	01.01.2021

SISÄLTÖ

1. Tutkinnon muodostuminen.	1
2. Tutkinnon osat.	4
2.1. Ikääntyneen ihmisen kohtaaminen ja mielekkään arjen tukeminen, 60 osp (104481).	4
2.2. Ikääntyneen ihmisen asioiden hoitamisessa tukeminen, 30 osp (104865).	9
2.3. Gerontologinen hoitotyö, 60 osp (104876).	12
2.4. Ikääntyneen ihmisen elämänhallinnassa ja riippuvuuksista irroittautumisessa tukeminen, 30 osp (106453).	17
2.5. Ikävalmentajana toimiminen, 60 osp (106454).	21
2.6. Muistioireisen tai muistisairaana ihmisen tukeminen, 60 osp (106455).	24
2.7. Palliatiivinen hoitotyö, 60 osp (106456).	28
2.8. Projektipäällikkönä toimiminen, 60 osp (106461).	33
2.9. Saattohoitotyö, kuoleman kohtaaminen ja läheisten tukeminen, 60 osp (106457).	34
2.10. Vainajan laittaminen ja läheisten tukeminen, 30 osp (106458).	39
2.11. Vanhustyön työhyvinvoinnin koordinointi, 30 osp (106459).	42
2.12. Vastuuhenkilönä vanhustyössä toimiminen, 30 osp (106460).	46
3. Ikääntyneen ihmisen palveluohjauksen osaamisala.	50
4. Muistioireisen ja muistisairaana ihmisen elämän tukemisen osaamisala.	51
5. Ikävalmennuksen osaamisala.	52
6. Elämän loppuvaiheen hoitotyön osaamisala.	53

1. Tutkinnon muodostuminen

Vanhustyön erikoisammattitutkinnon laajuus on 180 osaamispistettä. Siinä on neljä osaamisalaa ja tutkintonimikkeet on määritelty osaamisaloittain seuraavasti:

- ikääntyneen ihmisen palveluohjauksen osaamisala, ikääntyneen ihmisen palveluohjaaja (EAT)
- muistioireisen ja muistisairaana ihmisen elämän tukemisen osaamisala, muistihoitaja (EAT)
- ikävalmennuksen osaamisala, ikävalmentaja (EAT)
- elämän loppuvaiheen hoitotyön osaamisala, saattohoitaja (EAT).

Kukin osaamisala muodostuu pakollisista ja valinnaisista tutkinnon osista. Näiden laajuudet vaihtelevat osaamisaloittain. Pakollisilla tutkinnon osilla varmistetaan osaamisalan ydinosaaminen. Osaamisaloittain määritellyillä valinnaisilla tutkinnon osilla on mahdollista laajentaa tai syventää osaamista.

IKÄÄNTYNEEN IHMISEN PALVELUOHJAUKSEN OSAAMISALA | 180 OSP*Ikääntyneen ihmisen palveluohjaaja (EAT)***Pakolliset tutkinnon osat | 90 osp**Ikääntyneen ihmisen kohtaaminen ja mielekkään arjen tukeminen, 60 osp, **P**Ikääntyneen ihmisen asioiden hoitamisessa tukeminen, 30 osp, **P****Valinnaiset tutkinnon osat | 90 osp**

Gerontologinen hoitotyö, 60 osp

Ikääntyneen ihmisen elämänhallinnassa ja riippuvuuksista irroittautumisessa tukeminen, 30 osp

Ikävalmentajana toimiminen, 60 osp

Muistioireisen tai muistisairaana ihmisen tukeminen, 60 osp

Palliativinen hoitotyö, 60 osp

Projektipäällikkönä toimiminen, 60 osp

Saattohoitotyö, kuoleman kohtaaminen ja läheisten tukeminen, 60 osp

Vainajan laittaminen ja läheisten tukeminen, 30 osp

Vanhustyön työhyvinvoinnin koordinointi, 30 osp

Vastuuhenkilönä vanhustyössä toimiminen, 30 osp

Tutkinnon osa tai osia ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai toisesta erikoisammattitutkinnosta | 0-30 osp*Tutkintoon voi sisällyttää tutkinnon osan tai osia ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai toisesta erikoisammattitutkinnosta 30 osaamispisteen laajuisesti.***MUISTIOIREISEN JA MUISTISAIRAAN IHMISEN ELÄMÄN TUKEMISEN OSAAMISALA | 180 OSP***Muistihoitaja (EAT)***Pakolliset tutkinnon osat | 120 osp**Ikääntyneen ihmisen kohtaaminen ja mielekkään arjen tukeminen, 60 osp, **P**Muistioireisen tai muistisairaana ihmisen tukeminen, 60 osp, **P****Valinnaiset tutkinnon osat | 60 osp**

Gerontologinen hoitotyö, 60 osp

Ikääntyneen ihmisen elämänhallinnassa ja riippuvuuksista irroittautumisessa tukeminen, 30 osp

Ikääntyneen ihmisen asioiden hoitamisessa tukeminen, 30 osp

Ikävalmentajana toimiminen, 60 osp

Palliativinen hoitotyö, 60 osp

Projektipäällikkönä toimiminen, 60 osp

Saattohoitotyö, kuoleman kohtaaminen ja läheisten tukeminen, 60 osp

Vainajan laittaminen ja läheisten tukeminen, 30 osp

Vanhustyön työhyvinvoinnin koordinointi, 30 osp

Vastuuhenkilönä vanhustyössä toimiminen, 30 osp

<p>Tutkinnon osa tai osia ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai toisesta erikoisammattitutkinnosta 0-30 osp</p> <p><i>Tutkintoon voi sisällyttää tutkinnon osan tai osia ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai toisesta erikoisammattitutkinnosta 30 osaamispisteen laajuisesti.</i></p>
<p>IKÄVALMENNUKSEN OSAAMISALA 180 OSP</p> <p><i>Ikävalmentaja (EAT)</i></p>
<p>Pakolliset tutkinnon osat 120 osp</p>
<p>Ikääntyneen ihmisen kohtaaminen ja mielekkään arjen tukeminen, 60 osp, P</p>
<p>Ikävalmentajana toimiminen, 60 osp, P</p>
<p>Valinnaiset tutkinnon osat 60 osp</p>
<p>Muistioireisen tai muistisairaana ihmisen tukeminen, 60 osp</p>
<p>Ikääntyneen ihmisen elämänhallinnassa ja riippuvuuksista irroittautumisessa tukeminen, 30 osp</p>
<p>Ikääntyneen ihmisen asioiden hoitamisessa tukeminen, 30 osp</p>
<p>Projektipäällikkönä toimiminen, 60 osp</p>
<p>Vanhustyön työhyvinvoinnin koordinointi, 30 osp</p>
<p>Vastuuhenkilönä vanhustyössä toimiminen, 30 osp</p>
<p>Tutkinnon osa tai osia ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai toisesta erikoisammattitutkinnosta 0-30 osp</p> <p><i>Tutkintoon voi sisällyttää tutkinnon osan tai osia ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai toisesta erikoisammattitutkinnosta 30 osaamispisteen laajuisesti.</i></p>
<p>ELÄMÄN LOPPUVAIHEEN HOITOTYÖN OSAAMISALA 180 OSP</p> <p><i>Saattohoitaja (EAT)</i></p>
<p>Pakolliset tutkinnon osat 120 osp</p>
<p>Palliativinen hoitotyö, 60 osp, P</p>
<p>Saattohoitotyö, kuoleman kohtaaminen ja läheisten tukeminen, 60 osp, P</p>
<p>Valinnaiset tutkinnon osat 60 osp</p>
<p>Gerontologinen hoitotyö, 60 osp</p>
<p>Ikääntyneen ihmisen asioiden hoitamisessa tukeminen, 30 osp</p>
<p>Ikääntyneen ihmisen kohtaaminen ja mielekkään arjen tukeminen, 60 osp</p>
<p>Muistioireisen tai muistisairaana ihmisen tukeminen, 60 osp</p>
<p>Vainajan laittaminen ja läheisten tukeminen, 30 osp</p>
<p>Vanhustyön työhyvinvoinnin koordinointi, 30 osp</p>
<p>Vastuuhenkilönä vanhustyössä toimiminen, 30 osp</p>
<p>Tutkinnon osa tai osia ammattitutkinnosta tai toisesta erikoisammattitutkinnosta 0-30 osp</p> <p><i>Tutkintoon voi sisällyttää tutkinnon osan tai osia ammattitutkinnosta tai toisesta erikoisammattitutkinnosta 30 osaamispisteen laajuisesti.</i></p>

2. Tutkinnon osat

2.1. Ikääntyneen ihmisen kohtaaminen ja mielekkään arjen tukeminen, 60 osp (104481)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- tehdä kokonaisarvion ikääntyneen ihmisen tilanteesta
- laatia mielekkään arjen tukemisen suunnitelman yhdessä ikääntyneen ihmisen kanssa
- tukea ikääntyneen ihmisen mielekästä arkea
- toimia turvallisesti
- arvioida ja kehittää ikääntyneen ihmisen mielekkään arjen tukemista.

Arviointi

Opiskelija tekee kokonaisarvion ikääntyneen ihmisen tilanteesta.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• kohtaa ikääntyneen ihmisen yksilöllisesti ja arvostavasti, eettisten periaatteiden mukaisesti ja empaattisuutta osoittaen• osallistaa aktiivisesti ikääntynyttä ihmistä ja hänen suostumuksensa mukaisesti myös hänen läheisiään• käyttää tarkoituksenmukaisesti tiedonkeruumenetelmiä ja hyödyntää saatua tietoa asiantuntevasti• kartoittaa yksilöllisesti ikääntyneen ihmisen elämänkulun ja näkemyksen omannäköisestä mielekkäästä arjesta• kartoittaa ikääntyneen ihmisen kanssa hänen elämänkulustaan nousevat vahvuudet• kokoaa ja arvioi asiantuntevasti tiedot ikääntyneen ihmisen fyysisistä, psyykkisistä, sosiaalisista ja henkisistä voimavaroista sekä kyvystä sietää muutoksia• kokoaa asiakaslähtöisesti olennaiset tiedot ikääntyneen ihmisen toimintakyvystä, terveydentilasta, ravitsemuksesta, sairauksista ja lääkityksistä• selvittää yksilöllisesti ikääntyneen ihmisen turvallisuuteen, turvallisuuden tunteeseen sekä elämismailmaan liittyvät kysymykset• kokoaa asiantuntevasti mahdolliseen kaltoinkohteluun tai ikäsyryntään liittyvät olennaiset tiedot ja tunnistaa perhe- ja lähisuhdeväkivallan mahdollisuuden• selvittää ikääntyneen ihmisen osallisuuden kokemuksen ja toiveet sen tukemisesta• tunnistaa ja arvioi monipuolisesti asuin- ja toimintaympäristössä olevat fyysisistä ja psyykkisistä osallisuutta mahdollistavat ja estävät tekijät• selvittää riittävän laajasti palvelujen käyttöhistorian ja arvioi niiden vaikutukset nykytilanteeseen• selvittää ikääntyneen ihmisen sosiaalisen verkoston ja sen merkityksen käyttäen tarkoituksenmukaisia menetelmiä ja toimintamalleja• selvittää ikääntyneen ihmisen teknologiasuhteen ja miten hän on hyödyntänyt teknologiaa.

Opiskelija laatii mielekkään arjen tukemisen suunnitelman yhdessä ikääntyneen ihmisen kanssa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • noudattaa ajantasaisia säädöksiä, määräyksiä, ohjeita ja suosituksia • ottaa huomioon ikääntyneen ihmisen itsemääräämisoikeuden ja oikeuden oman näköiseen elämään • ottaa huomioon yksilölliset kulttuuriset tekijät • käyttää tarkoituksenmukaisesti elämän laadun ja toimintakyvyn mittareita ja hyödyntää niillä saatavaa tietoa asiantuntevasti • hyödyntää ja analysoi tietoa ikääntyneen ihmisen aineellisista ja aineettomista voimavaroista • hyödyntää ja analysoi suunnittelussa asiantuntevasti elämänkulun kartoitusta ja verkostokarttaa • hyödyntää ja analysoi tietoa osallisuutta mahdollistavista ja estävistä tekijöistä asuin- ja toimintaympäristössä • arvioi yksilöllisesti asiakasohjauksen ja neuvonnan tarpeen • hyödyntää tietoa valtakunnallisista ja alueellisista palveluista sekä kolmannen sektorin tarjoamista mahdollisuuksista • hyödyntää asiantuntevasti verkostoyhteistyötä ja moniammatillista rajapintatyötä • määrittää yksilölliset tavoitteet ja toteuttamistavat ottaen huomioon ikääntyneen ihmisen vahvuudet, voimavarat ja mahdollisuudet • suunnittelee ammatilliset interventiot asiantuntevasti ja tarkoituksenmukaisesti • ottaa huomioon ikääntyneen ihmisen ravitsemustilan, terveydentilan muutokset ja lääkehoidon • ottaa tarvittaessa puheeksi ikääntyneen ihmisen turvallisuutta ja elämismaailmaa horjuttavat asiat • ottaa huomioon ikääntyneen ihmisen kulttuuriset oikeudet ja sisällyttää suunnitelmaan yksilöllisesti mahdollisuudet taide- ja kulttuuripalvelujen käyttämiseen • sisällyttää suunnitelmaan yksilöllisesti tarkoituksenmukaista ja mahdollista teknologiaa • perustelee suunnitelmaa monitieteisellä gerontologisella tutkimustiedolla ja ajantasaisilla vanhuskäsityksillä • kirjaa suunnitelman asianmukaisesti ja ymmärrettävästi • varmistaa, että tavoitteet ovat kaikkien ikääntyneen ihmisen kanssa toimivien tiedossa • toimii asiakasta koskevia asiakirjoja sekä tietoturvan ja henkilötietojen käsittelyä ja säilyttämistä ohjaavien säädösten mukaisesti.

Opiskelija tukee ikääntyneen ihmisen mielekästä arkea.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii ajantasaisten kansallisten ja kansainvälisten säädösten, määräysten, Käypä hoito- ja muiden suositusten sekä toimintaympäristön ohjeiden mukaisesti• on läsnä erilaisissa vuorovaikutus- ja palvelutilanteissa aidosti ja empaattisesti, ikääntynyttä ihmistä kuunnellen ja hänen itsemääräämisoikeuttaan kunnioittaen• viestii ja on vuorovaikutuksessa toisella kotimaisella ja vähintään yhdellä vieraalla kielellä• toimii aktiivisesti ja asiantuntevasti yksilöllisen suunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi• ottaa toiminnassaan huomioon yksilöllisesti ikääntyneen ihmisen vuorovaikutustaidot, fyysiset, psyykkiset ja sosiaaliset voimavarat sekä muutoksen sietokyvyn• ottaa asiantuntevasti huomioon ikääntyneen ihmisen toimintakyvyn vaihtelun ja ravitsemukselliset, liikunnalliset, uneen ja lepoon sekä lääkehoitoon liittyvät tekijät• ottaa huomioon ikääntyneen ihmisen elämänkulun vaiheen ja kokonaistilanteen perustellen toimintaansa• tukee ikääntyneen ihmisen elämänhallintaa vahvistaen resilienssiä ja osallisuutta, mahdollista onnistumisen kokemuksia sekä ehkäisten yksinäisyyttä• ohjaa ja rohkaisee ikääntynyttä ihmistä muutostilanteissa hyvinvointia ja turvallisuuden kokemusta edistäen• toimii asiantuntevasti toimintakykyä tukevalla ja kehittäväällä työotteella• tekee tavoitteellista ja innovatiivista yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa• toimii ikääntyneen ihmisen ja hänen läheistensä kanssa monikulttuurisissa ja erilaisissa toimintaympäristöissä• tukee ikääntynyttä ihmistä ja hänen läheisiään sähköisten asiointipalvelujen käytössä ehkäisten digitaalista syrjäytymistä• ohjaa ikääntynyttä ihmistä ja hänen läheisiään digitaalisia mahdollisuuksia, robotiikkaa ja virtuaalitodellisuutta hyödyntäen• seuraa ja arvioi tavoitteiden toteutumista huolehtien suunnitelman ajantasaisuudesta• tiedottaa ikääntyneelle ihmiselle ja hänen läheisilleen yhdessä sovitulla tavalla• tiedottaa tekemistään havainnoista verkostossa tarkoituksenmukaisesti ja tietoturvan huomioiden• hyödyntää asiantuntevasti uusinta tietoa alan hyvistä käytänteistä ja palveluista työskennellen tutkivalla ja kehittäväällä työotteella• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja kriittisesti.

Opiskelija toimii turvallisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• noudattaa toiminnassaan voimassa olevia työympäristön ja työturvallisuuteen sekä asiakas- ja potilasturvallisuuteen liittyviä säädöksiä, määräyksiä ja ohjeita• noudattaa hyvän aseptisen toiminnan periaatteita ja tutkittuun tietoon perustuvia hygieniaohjeita• noudattaa tartuntatautiin torjuntatyön säädöksiä, määräyksiä ja ohjeita sekä estää toiminnallaan tartuntojen leviämisen• noudattaa käytössä olevien välineiden ja laitteiden käyttöturvallisuusohjeita ja toimittaa vialliset laitteet asianmukaiseen huoltoon ohjeiden mukaisesti• työskentelee hyvän työergonomian periaatteiden mukaisesti• tunnistaa haasteellisesti käyttäytyvän ihmisen, toimii tilanteen vaatimalla tavalla sekä ehkäisee toiminnallaan haasteellisten tilanteiden syntymistä• ottaa toiminnassaan huomioon ratkaisujen energiankulutuksen, kestävyuden ja ympäristövaikutuksen edistämistä kestävästi.

Opiskelija arvioi ja kehittää ikääntyneen ihmisen mielekkään arjen tukemista.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi toimintaansa realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen• hyödyntää monipuolisesti eri tahoilta saamaansa palautetta ja muuttaa toimintaansa tarvittaessa• kehittää toimintaansa asiakaslähtöisesti ja kulttuuritietoisesti• jakaa aktiivisesti ja asiantuntevasti omaa osaamistaan• toimii työyhteisössä tasavertaisesti ja arvioi toimintansa vaikutuksia työyhteisönsä hyvinvointiin• arvioi asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja analysoi prosessiin vaikuttaneita tekijöitä• arvioi yhteistyötä ja tiedonkulkua eri toimijoiden kanssa ja kehittää toiminnan laatua• esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja, gerontologiseen tietoperustaan pohjautuvia kehittämissuhteita• osoittaa ymmärtävänsä oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla sosiaali- ja terveysalan toimintaympäristöissä ikääntyneille ihmisille suunnattujen palveluiden piirissä tai kolmannella sektorilla, yrityksissä ja muilla palvelualueilla, joissa kohtaa ikääntyneitä ihmisiä toimiessaan erilaisissa palvelutehtävissä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.2. Ikääntyneen ihmisen asioiden hoitamisessa tukeminen, 30 osp (104865)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- tehdä kokonaisarvion ikääntyneen ihmisen tuen tarpeesta
- laatia asiakassuunnitelman yhdessä ikääntyneen ihmisen kanssa
- toteuttaa ikääntyneen ihmisen asiakassuunnitelmaa
- toimia turvallisesti
- arvioida ja kehittää ikääntyneen ihmisen asioiden hoitamisessa tukemista.

Arviointi

Opiskelija tekee kokonaisarvion ikääntyneen ihmisen tuen tarpeesta.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• kohtaa ikääntyneen ihmisen yksilöllisesti ja arvostavasti, eettisten periaatteiden mukaisesti ja empaattisuutta osoittaen• osallistaa aktiivisesti ikääntynyttä ihmistä ja hänen suostumuksensa mukaisesti myös hänen läheisiään• käyttää tarkoituksenmukaisesti tiedonkeruumenetelmiä ja toimintakyvyn mittareita• kokoaa asiantuntevasti tiedot ikääntyneen ihmisen ja hänen läheistensä voimavaroista sekä muutosten sietokyvystä• kokoaa asiakaslähtöisesti olennaiset tiedot ikääntyneen ihmisen toimintakyvystä, terveydentilasta, ravitsemuksesta, sairauksista ja lääkityksistä yhdessä ikääntyneen ihmisen ja hänen läheistensä kanssa• selvittää asiantuntevasti ikääntyneen ihmisen turvallisuuteen liittyvät olennaiset tiedot• kartoittaa ikääntyneen ihmisen asumiseen, talouteen ja muihin elämän osa-alueisiin liittyvät tuen tarpeet• kartoittaa yksilöllisesti ikääntyneen ihmisen sosiaalisen, ammatillisen ja läheisverkoston nykytilan• selvittää sosiaali-, terveys- ja kuntoutuspalvelujen sekä kuntoutumista edistävien toimenpiteiden käyttöhistorian ja voimassaolevat etuudet• käyttää ajantasaista tietoa tarkoituksenmukaisesti tuen tarpeen ja palvelutarvearvion tekemisessä• arvioi ammatillisesti ohjauksen, kuntoutuksen, sosiaaliturvan ja etuuksien tarpeen• hyödyntää moniammatillisia työryhmiä ja verkostoja.

Opiskelija laatii asiakassuunnitelman yhdessä ikääntyneen ihmisen kanssa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• noudattaa ajantasaisia säädöksiä, määräyksiä, ohjeita ja suosituksia• hyödyntää tietoa valtakunnallisen ja alueellisen tason palvelurakenteesta, palvelujärjestelmästä ja iäkkäiden palveluista• hyödyntää asiantuntevasti tietoa ikääntyneen ihmisen ja hänen läheistensä oikeuksista ja mahdollisuuksista sosiaaliturvaan, omais- ja perhehoitoon, asumispalveluihin, kodin muutostöihin, kotihoitoon, kuntoutukseen, koulutukseen ja muihin palveluihin• sisällyttää suunnitelmaan ennakoinnin ja varhaisen puuttumisen näkökulmat• sisällyttää suunnitelmaan yksilöllisesti tarkoituksenmukaista ja mahdollista teknologiaa• kartoittaa kolmannen ja neljännen sektorin tarjoamia mahdollisuuksia• hyödyntää asiantuntevasti verkostoyhteistyötä ja moniammatillista rajapintatyötä• kannustaa ja tukee ikääntyvää ihmistä ilmaisemaan tahtonsa omasta hoidostaan ja tekemään hoitotahdon• määrittää yksilölliset tavoitteet ottaen huomioon ikääntyneen ihmisen vahvuudet ja voimavarat• huolehtii, että tavoitteet ovat kaikkien ikääntyneen ihmisen kanssa toimivien tiedossa• kirjaa suunnitelman asianmukaisesti ja ymmärrettävästi• toimii asiakasta koskevia asiakirjoja sekä tietoturvan ja henkilötietojen käsittelyä ja säilyttämistä ohjaavien säädösten mukaisesti.

Opiskelija toteuttaa ikääntyneen ihmisen asiakassuunnitelmaa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii ajantasaisen säädösten, määräysten, ohjeiden, suositusten ja eettisten periaatteiden mukaisesti• toimii aktiivisesti ja asiantuntevasti yksilöllisen asiakassuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi• havainnoi ikääntyneen ihmisen tilaa ja tilannetta• ohjaa ja rohkaisee ikääntyneitä ihmisiä muutostilanteissa hyvinvointia ja turvallisuuden kokemusta edistävällä tavalla• kertoo ikääntyneelle ja hänen läheisilleen vaikuttamisen mahdollisuuksista osallisuutta edistäen• työskentelee ikääntyneen ihmisen ja hänen läheistensä kanssa monikulttuurisissa ja erilaisissa toimintaympäristöissä• ohjaa ikääntyneitä ihmisiä ja hänen läheisiään ammatillisesti hakemusten ja tukihakemusten tekemisessä• toteuttaa ja edistää työssään asiantuntevasti asiakkaiden kokemusasiantuntijuutta, vertaistukea ja asiakasosallisuutta• seuraa ja arvioi asiakassuunnitelman tavoitteiden toteutumista huolehtien suunnitelman ajantasaisuudesta• tekee tavoitteellista yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa huolehtien siitä, että ajantasainen asiakassuunnitelma on kaikkien toimijoiden tiedossa• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa• ohjaa ikääntyneitä ihmisiä ja hänen läheisiään digitaalisia mahdollisuuksia hyödyntäen• tukee ikääntyneitä ihmisiä ja hänen läheisiään sähköisten asiointipalvelujen käytössä ehkäisten digitaalista syrjäytymistä• hyödyntää asiantuntevasti uusinta tietoa alan hyvistä käytänteistä ja palveluista• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja kriittisesti.

Opiskelija osaa toimia turvallisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• noudattaa toiminnassaan voimassa olevia työympäristön ja työturvallisuuteen sekä asiakas- ja potilasturvallisuuteen liittyviä säädöksiä, määräyksiä ja ohjeita• noudattaa hyvän aseptisen toiminnan periaatteita ja tutkittuun tietoon perustuvia hygieniaohteita• noudattaa tartuntatautiin torjuntatyön säädöksiä, määräyksiä ja ohjeita sekä estää toiminnallaan tartuntojen leviämisen• noudattaa käytössä olevien välineiden ja laitteiden käyttöturvallisuusohjeita ja toimittaa vialliset laitteet asianmukaiseen huoltoon ohjeiden mukaisesti• työskentelee hyvän työergonomian periaatteiden mukaisesti• tunnistaa haasteellisesti käyttäytyvän ihmisen, toimii tilanteen vaatimalla tavalla sekä ehkäisee toiminnallaan haasteellisten tilanteiden syntymistä• ottaa toiminnassaan huomioon ratkaisujen energiankulutuksen, kestävyuden ja ympäristövaikutuksen edistäen kestävästä kehitystä.

Opiskelija arvioi ja kehittää ikääntyneen ihmisen asioiden hoitamisessa tukemista.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja analysoi prosessiin vaikuttaneita tekijöitä• arvioi omaa toimintaansa realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen• hyödyntää monipuolisesti eri tahoilta saamaansa palautetta ja muuttaa tarvittaessa toimintaansa• jakaa aktiivisesti omaa osaamistaan• toimii yhteisössä tasavertaisesti ja arvioi toimintansa vaikutuksia yhteisönsä hyvinvointiin• arvioi yhteistyötä ja tiedonkulkua eri toimijoiden kanssa ja kehittää toiminnan laatua• arvioi palvelujärjestelmän toimivuutta ikääntyneen ihmisen näkökulmasta ja tekee perusteltuja, asiakaslähtöisiä kehittämissuhteita• esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteita• osoittaa ymmärtävänsä oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla sosiaali- ja terveysalan toimintaympäristöissä ikääntyneille ihmisille suunnattujen palveluiden piirissä tai kolmannella sektorilla, yrityksissä ja muilla palvelualueilla, joissa kohtaa ikääntyneitä ihmisiä toimiessaan erilaisissa palvelutehtävissä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.3. Gerontologinen hoitotyö, 60 osp (104876)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- kartoittaa ikääntyneen ihmisen kokonaistilanteen yhdessä hänen kanssaan
- suunnitella ikääntyneen ihmisen hoitoa
- toteuttaa gerontologista hoitotyötä
- toteuttaa ikääntyneen ihmisen lääkehoitoa omalla vastuualueellaan
- toimia turvallisesti
- arvioida ja kehittää gerontologista hoitotyötä.

Arviointi

Opiskelija kartoittaa ikääntyneen ihmisen kokonaistilanteen yhdessä hänen kanssaan.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• kohtaa ikääntyneen ihmisen yksilöllisesti ja arvostavasti, eettisten periaatteiden mukaisesti ja empaattisuutta osoittaen• osallistaa aktiivisesti ikääntynyttä ihmistä ja hänen suostumuksensa mukaisesti myös hänen läheisiään• ottaa huomioon holistisen ihmiskäsityksen ja ajantasaiset vanhuskäsitykset• kartoittaa elämänkulun sekä läheisverkoston nykytilan• arvioi yksilöllistä vanhenemisprosessia• käyttää tarkoituksenmukaisesti tiedonkeruumenetelmiä sekä toimintakyvyn ja terveydentilan riskimittareita• kokoaa asiakaslähtöisesti olennaiset tiedot toimintakyvystä, terveydentilasta, ravitsemuksesta, sairauksista ja lääkityksistä• tunnistaa ikääntyneen ihmisen haavoittuvuuden sekä siihen liittyvät tekijät ja arvioi resilienssiä• selvittää yksilöllisesti sairauksiin liittyvät pelot sekä turvallisuuteen ja turvallisuuden tunteeseen vaikuttavat tekijät• kokoaa sosiaali-, terveys- ja kuntoutuspalvelujen sekä kuntoutumista edistävien palvelujen käyttöhistoriaan liittyvät tiedot• arvioi ammatillisesti hoidon, kuntoutuksen ja ohjauksen tarpeen• hyödyntää moniammatillisia työryhmiä ja verkostoja.

Opiskelija suunnittelee ikääntyneen ihmisen hoitoa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• noudattaa omavalvontasuunnitelmaa, ajantasaisia säädöksiä, määräyksiä, ohjeita ja suosituksia• hyödyntää tietoa valtakunnallisen ja alueellisen tason palvelurakenteesta, palvelujärjestelmästä ja iäkkäiden palveluista• kannustaa ja tukee ikääntyvää ihmistä ilmaisemaan tahtonsa omasta hoidostaan ja tekemään hoitotahdon• osallistaa ikääntyneen ihmisen aktiivisesti hoidon suunnitteluun• tekee hoito- ja palvelusuunnitelman monialaisessa tiimissä hyödyntäen näyttöön perustuvaa tietoa• suunnittelee hoitotyötä innovatiivisesti osaamistaan tuotteistaen• sisällyttää suunnitelmaan ennakoinnin ja varhaisen puuttumisen näkökulmat ottaen huomioon yksilöllisen omahoidon• ottaa asiantuntevasti ja yksilöllisesti huomioon ikääntyneen ihmisen monisairastavuuden, geriatriset sairaudet sekä mielekkään elämisen tukemisen• tunnistaa ikääntymiseen liittyvät oireyhtymät ja geriatristen sairauksien erityispiirteet ja hyödyntää osaamistaan hoitotyön suunnittelussa• sisällyttää suunnitelmaan yksilöllisesti tarkoituksenmukaista ja mahdollista teknologiaa sekä tarvittavia apuvälineitä• määrittää yksilölliset tavoitteet ottaen huomioon ikääntyneen ihmisen voimavarat• huolehtii, että tavoitteet ovat kaikkien ikääntyneen ihmisen kanssa toimivien tiedossa• kirjaa hoito- ja palvelusuunnitelman asianmukaisesti ja ymmärrettävästi• toimii potilasasiakirjoja sekä tietoturva- ja henkilötietojen käsittelyä ja säilyttämistä ohjaavien säädösten mukaisesti.

Opiskelija toteuttaa gerontologista hoitotyötä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii gerontologisen hoitotyön vastuhenkilönä edistäen hoitotyön laatua• soveltaa tarkoituksenmukaisesti hoitotyön malleja• toimii ajantasaisten säädösten, määräysten, ohjeiden, suositusten ja eettisten periaatteiden mukaisesti ikääntyneen ihmisarvoa kunnioittaen• tekee tavoitteellista yhteistyötä asiantuntevasti ikääntyneen ihmisen hoidosta vastaavan tiimin muiden toimijoiden kanssa• osallistuu ammatillisesti omalla vastuualueellaan päätöksentekoon kiireellisestä ja kiireettömästä hoidosta• toimii ikääntyneen ihmisen toimintakykyä edistäen ja yksilöllistä omahoitoa tukien• hyödyntää erilaisia gerontologisen hoitotyön lääkkeettömiä menetelmiä huomioiden erityisesti kivun hoidon ja sen arvioinnin• ottaa huomioon ikääntyneen ihmisen haurauden ja haavoittuvuuden• ehkäisee sairauksia ja niiden aiheuttamia komplikaatioita• edistää vertaistuen toteutumista• tarkkailee aktiivisesti, asiantuntevasti ja ennakoivasti ikääntyneen ihmisen tilassa tapahtuvia muutoksia ja reagoi niihin tarkoituksenmukaisesti• tukee ikääntynyttä ihmistä sairauksiin ja niiden aiheuttamiin muutoksiin sopeutumisessa asiantuntevasti• ohjaa ikääntynyttä ihmistä ja hänen läheisiään digitaalisia mahdollisuuksia hyödyntäen• arvioi säännöllisesti hoidon vaikuttavuutta hyödyntäen tarkoituksenmukaisia menetelmiä• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa• edistää, seuraa ja arvioi aktiivisesti ja asiantuntevasti yksilöllisen hoito- ja palvelusuunnitelman tavoitteiden toteutumista• huolehtii hoito- ja palvelusuunnitelman ajantasaisuudesta ja varmistaa, että se on kaikkien toimijoiden tiedossa.

Opiskelija toteuttaa ikääntyneen ihmisen lääkehoitoa omalla vastuualueellaan.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii lääkehoitoa koskevia säädösten, määräysten, ohjeiden ja suositusten mukaisesti• hyödyntää aktiivisesti, asiantuntevasti ja tarkoituksenmukaisesti lääketietokantoja ja ajantasaista tutkimustietoa• toimii asiantuntevasti ja vastuullisesti yksilöllisen lääkehoitosuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi• toimii aseptisesti ja potilasturvallisuudesta huolehtien• tekee virheettömästi tarvittavat lääkelaskut• seuraa ja varmistaa käytettävissä olevilla keinoilla ikääntyneen ihmisen lääkkeiden käytön oikea-aikaisuutta ja annostelun oikeaa toteutumista• seuraa asiantuntevasti lääkkeiden vaikutuksia ja yhteisvaikutuksia sekä lääkityksessä tehtyjen muutosten vaikutuksia• kokoaa tiedot käytössä olevista itsehoitolääkkeistä ja luontaistuotteista tunnistuen näiden vaikutukset lääkehoidon kokonaisuuteen• tunnistaa mahdollisen lääkkeiden väärinkäytön ja puuttuu siihen tarkoituksenmukaisesti• ohjaa ikääntynyttä ihmistä ja hänen läheisiään asiakaslähtöisesti ja asiantuntevasti lääkehoidon toteuttamisessa omalla vastuualueellaan• tiedottaa yksilölliseen lääkehoitoon ja sen toteutukseen liittyvistä havainnoista asianmukaisesti lääkehoidosta vastaavalle terveydenhuollon ammattihenkilölle• edistää omalta osaltaan lääkehoidon laadukasta ja turvallista toteuttamista• jakaa omaa ajantasaista ja päivitettyä lääkehoito-osaamistaan työyhteisössä.

Opiskelija toimii turvallisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• noudattaa voimassa olevia työympäristön ja työturvallisuuteen sekä asiakas- ja potilasturvallisuuteen liittyviä säädöksiä, määräyksiä ja ohjeita• noudattaa hyvän aseptisen toiminnan periaatteita ja tutkittuun tietoon perustuvia hygieniaohjeita• noudattaa tartuntatautien torjuntatyön säädöksiä, määräyksiä ja ohjeita sekä estää toiminnallaan tartuntojen leviämisen• noudattaa käytössä olevien välineiden ja laitteiden käyttöturvallisuusohjeita ja toimittaa vialliset laitteet asianmukaiseen huoltoon ohjeiden mukaisesti• työskentelee hyvän työergonomian periaatteiden mukaisesti• ehkäisee toiminnallaan ikääntyneen ihmisen kaatumisia ja tapaturmia• tunnistaa haasteellisesti käyttäytyvän ihmisen ja toimii tilanteen vaatimalla tavalla• ehkäisee haasteellisten tilanteiden syntymistä• ottaa toiminnassaan huomioon ratkaisujen energiankulutuksen, kestävyuden ja ympäristövaikutuksen edistämisen kestävä kehitystä.

Opiskelija arvioi ja kehittää gerontologista hoitotyötä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja analysoi hoitoprosessiin vaikuttaneita tekijöitä• arvioi toimintaansa realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen• hyödyntää monipuolisesti eri tahoilta saamaansa palautetta ja muuttaa tarvittaessa toimintaansa• arvioi yhteistyötä ja tiedonkulkua eri toimijoiden kanssa• toimii yhteisössä tasavertaisesti ja arvioi toimintansa vaikutuksia yhteisönsä hyvinvointiin• esittää asiakaslähtöisesti hoitotyöhön ja -malleihin, hoito-, palvelu- ja kuntoutusketjuihin sekä toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteita• osoittaa ymmärtävänsä oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla sosiaali- ja terveysalan toimintaympäristöissä ikääntyneille ihmisille suunnattujen palveluiden piirissä, yrityksissä tai kolmannella sektorilla, gerontologisen hoitotyön tehtävissä ammattitaitovaatimusten mukaisesti. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.4. Ikääntyneen ihmisen elämänhallinnassa ja riippuvuuksista irroittautumisessa tukeminen, 30 osp (106453)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- tehdä arvion ikääntyneen ihmisen elämänhallinnasta ja riippuvuuksista
- tehdä ikääntyneen ihmisen elämänhallinnan suunnitelman
- tukea ja ohjata elämänhallintaa
- toimia turvallisesti
- arvioida ja kehittää toimintaa ikääntyneen ihmisen elämänhallinnan ja riippuvuuksista irroittautumisen tukemisessa.

Arviointi

Opiskelija tekee arvion ikääntyneen ihmisen elämänhallinnasta ja riippuvuuksista.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• kohtaa ikääntyneen ihmisen yksilöllisesti ja arvostavasti, eettisten periaatteiden mukaisesti ja empaattisuutta osoittaen• osallistaa aktiivisesti ikääntynyttä ihmistä ja hänen suostumuksensa mukaisesti myös hänen läheisiään• selvittää yksilöllisesti ikääntyneen ihmisen näkemyksen omasta tilanteestaan• kokoaa ja arvioi asiantuntevasti tiedot ikääntyneen ihmisen ja hänen läheistensä voimaannuttavista tekijöistä sekä muutosten sietokyvystä• tunnistaa asiantuntevasti ikääntyneen ihmisen riippuvuuksien kehittymisen riskit ja niihin vaikuttavat tekijät• arvioi yksilöllisesti yksinäisyyden kokemuksen ja syrjäytymisen uhan• kokoaa asiakaslähtöisesti olennaiset tiedot ikääntyneen ihmisen toimintakyvystä, elintavoista, terveydentilasta, sairauksista ja lääkityksistä• tunnistaa ja arvioi monipuolisesti asuin- ja toimintaympäristön elämänhallintaa tukevat ja estävät tekijät• kokoaa asiantuntevasti mahdolliseen kaltoinkohteluun tai ikäsyrjintään liittyvät olennaiset tiedot ja tunnistaa perhe- ja lähisuhdeväkivallan mahdollisuuden• selvittää ikääntyneen ihmisen sosiaalisen verkoston ja sen merkityksen• selvittää ikääntyneen ihmisen teknologiasuhteen• selvittää tiedot palvelujen käyttöhistoriasta riittävän laajasti ja arvioi niiden vaikutukset nykytilanteeseen• käyttää tarkoituksenmukaisesti tiedonkeruumenetelmiä ja hyödyntää saatua tietoa asiantuntevasti• hyödyntää monitieteistä tutkimustietoa erilaisista riippuvuuksista ilmiönä ja monialaista asiantuntemusta.

Opiskelija tekee ikääntyneen ihmisen elämänhallinnan suunnitelman.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• noudattaa ajantasaisia säädöksiä, määräyksiä, ohjeita ja suosituksia• ottaa huomioon ikääntyneen ihmisen itsemääräämisoikeuden ja oikeuden oman näköiseen elämään• hyödyntää ja analysoi tietoa ikääntyneen ihmisen aineellisista ja aineettomista voimavaroista• ottaa tarkoituksenmukaisesti huomioon kaltoinkohtelun sekä perhe- ja lähisuhdeväkivallan mahdollisuuden• hyödyntää ja analysoi tietoa asuin- ja toimintaympäristön osallisuutta mahdollistavista ja estävistä tekijöistä• hyödyntää tietoa valtakunnallisista ja alueellisista palveluista sekä kolmannen sektorin tarjoamista mahdollisuuksista• käyttää tarkoituksenmukaisesti elämänlaadun ja toimintakyvyn mittareita ja hyödyntää niistä saatavaa tietoa• arvioi yksilöllisesti asiakasohjauksen ja neuvonnan tarpeen• sisällyttää suunnitelmaan yksilöllisesti tarkoituksenmukaista ja mahdollista teknologiaa• hyödyntää asiantuntevasti verkostoyhteistyötä ja moniammatillista yhteistyötä• määrittää yksilölliset tavoitteet ja toteuttamistavat ottaen huomioon ikääntyneen ihmisen vahvuudet, voimavarat ja mahdollisuudet• kirjaa suunnitelman asianmukaisesti ja ymmärrettävästi• huolehtii, että tavoitteet ovat kaikkien ikääntyneen ihmisen kanssa toimivien tiedossa• toimii asiakasta koskevia asiakirjoja sekä tietoturvan ja henkilötietojen käsittelyä ja säilyttämistä ohjaavien säädösten mukaisesti.

Opiskelija tukee ja ohjaa elämänhallintaa.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • toimii eettisten periaatteiden mukaisesti ikääntyneen ihmisen itsemääräämisoikeutta kunnioittaen • toimii aktiivisesti ja asiantuntevasti yksilöllisen suunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi • ohjaa ja tukee ikääntynyttä asiakasta kognitiivisten toimintojen ylläpitämisessä ja terveellisten elintapojen toteuttamisessa • hyödyntää tarkoituksenmukaisesti lääkkeettömiä hoitoja ja toteuttaa lääkehoitoa turvallisesti ja ammatillisen vastuualueensa mukaisesti • toimii tavoitteellisesti ja yhteistyökykyisesti eri toimijoiden kanssa • ohjaa asiantuntevasti ikääntyneen asiakkaan läheisiä • ohjaa ikääntyneen asiakkaan yksilöllisesti hänelle soveltuvan vertaistuen ja vapaaehtoistoiminnan pariin • toimii ikääntyneen ihmisen ja hänen läheistensä kanssa monikulttuurisissa ja erilaisissa toimintaympäristöissä • toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa • toimii aloitteellisesti ikääntyneen yksinäisyyden, syrjäytymisen tai sen uhan ehkäisemiseksi • puuttuu asiakaslähtöisesti turvattomuutta ja pelkoja aiheuttaviin tekijöihin • toimii asiakkaan edun mukaisesti kaltoinkohtelun sekä perhe- ja lähisuhdeväkivallan tilanteissa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa • ohjaa ja rohkaisee ikääntynyttä ihmistä muutostilanteissa hyvinvointia ja turvallisuuden kokemusta edistäen • soveltaa työssään tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti • tukee ikääntynyttä asiakasta ja hänen läheisiään tarkoituksenmukaisesti teknologian ja sähköisten asiointipalvelujen käytössä • seuraa ja arvioi tavoitteiden toteutumista huolehtien suunnitelman ajantasaisuudesta.

Opiskelija toimii turvallisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • noudattaa toiminnassaan voimassa olevia työympäristön ja työturvallisuuteen sekä asiakas- ja potilasturvallisuuteen liittyviä säädöksiä, määräyksiä ja ohjeita • noudattaa hyvän aseptisen toiminnan periaatteita ja tutkittuun tietoon perustuvia hygieniaohteita • noudattaa tartuntatautien torjuntatyön säädöksiä, määräyksiä ja ohjeita sekä estää toiminnallaan tartuntojen leviämisen • työskentelee hyvän työergonomian periaatteiden mukaisesti • tunnistaa haasteellisesti käyttäytyvän ihmisen, toimii tilanteen vaatimalla tavalla sekä ehkäisee toiminnallaan haasteellisten tilanteiden syntymistä • ottaa toiminnassaan huomioon ratkaisujen energiankulutuksen, kestävyuden ja ympäristövaikutuksen edistäen kestävästä kehitystä.

Opiskelija arvioi ja kehittää toimintaa ikääntyneen ihmisen elämänhallinnan ja riippuvuuksista irroittautumisen tukemisessa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• analysoi suhtautumistaan ikääntyneiden erilaisiin riippuvuuksiin ja arvioi omaa toimintaansa realistisesti omat voimavaransa tunnistuen• esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen• toimii työyhteisössä tasavertaisesti ja arvioi toimintansa vaikutuksia työyhteisönsä hyvinvointiin• arvioi ja kehittää työyhteisön ja asiakkaan turvallisuutta• arvioi ja kehittää eri toimijoiden yhteistyön sujuvuutta• esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteluja kehittämis ehdotuksia• kehittää ikääntyneen asiakkaan palveluja asiakaslähtöisesti ja aloitteellisesti• osoittaa ymmärtävänsä oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla sosiaali- ja terveysalan toimintaympäristöissä ikääntyneille ihmisille suunnattujen palveluiden piirissä tai kolmannella sektorilla, yrityksissä ja muilla palvelualueilla, joissa kohtaa ikääntyneitä ihmisiä toimiessaan erilaisissa palvelutehtävissä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.5. Ikävalmentajana toimiminen, 60 osp (106454)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- tehdä kokonaisarvion ikääntyneen ihmisen toimintakyvystä
- laatia ohjelman tai suunnitelman toimintakyvyn edistämiseksi
- toteuttaa toimintakyvyn edistämisen ohjelmaa tai suunnitelmaa
- toimia turvallisesti
- arvioida ja kehittää ikävalmentajana toimimista.

Arviointi

Opiskelija tekee kokonaisarvion ikääntyneen ihmisen toimintakyvystä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• kohtaa ikääntyneen ihmisen yksilöllisesti ja arvostavasti, eettisten periaatteiden mukaisesti ja empaattisuutta osoittaen• osallistaa aktiivisesti ikääntynyttä ihmistä ja hänen suostumuksensa mukaisesti myös hänen läheisiään• käyttää tarkoituksenmukaisesti ja asiantuntevasti tiedonkeruumenetelmiä ja -mittareita• kartoittaa asiantuntevasti ikääntyneen ihmisen terveyden edistämiseen, omahoitoon, hyvinvointiin ja elämäntapoihin liittyvät tavat ja tottumukset• kokoaa yhdessä ikääntyneen ihmisen kanssa hänen terveydentilaansa ja sairauksiinsa liittyvät olennaiset tiedot• kartoittaa elin- ja toimintaympäristöön, asumiseen sekä talouteen liittyvät mahdollisuudet ja rajoitukset• kartoittaa yksilöllisesti ikääntyneen ihmisen sosiaalisen, ammatillisen ja läheisverkoston nykytilan• selvittää asiantuntevasti kuntoutuspalvelujen käyttöhistorian• arvioi kokonaisvaltaisesti ikääntyneen ihmisen voimavarat, muutosten sietokyvyn ja kyvyn vastata niihin• tunnistaa ja arvioi monipuolisesti ikääntyneen ihmisen toimintakykyä tukevat ja estävät tekijät• arvioi ammatillisesti asiakasohjauksen, neuvonnan, kuntoutuksen ja valmennuksen tarpeen• hyödyntää moniammatillisia työryhmiä ja verkostoja.

Opiskelija laatii ohjelman tai suunnitelman toimintakyvyn edistämiseksi.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• noudattaa ajantasaisia säädöksiä, määräyksiä, ohjeita ja suosituksia• hyödyntää tietoa valtakunnallisen ja alueellisen tason palvelurakenteesta, palvelujärjestelmästä ja iäkkäiden palveluista• määrittää yksilölliset tavoitteet yhdessä ikääntyneen ihmisen kanssa ottaen huomioon hänen voimavarojensa ja terveydentilan• hyödyntää asiantuntevasti toimintakyvystä saatua tietoa tavoitteiden asettamisessa ja menetelmien valinnassa• sisällyttää suunnitelmaan ennakkoinnin ja fysiologisten ongelmien ehkäisyn• ottaa tarvittaessa puheeksi ikääntyneen ihmisen turvallisuutta ja elämismaailmaa horjuttavat asiat• hyödyntää asiantuntevasti ja innovatiivisesti verkostoyhteistyötä ja moniammatillista rajapintatyötä• hyödyntää kolmannen sektorin mahdollisuuksia• sisällyttää suunnitelmaan yksilöllisesti tarkoituksenmukaista ja mahdollista teknologiaa• hyödyntää tarkoituksenmukaisesti ajantasaista monitieteistä tutkimustietoa• huolehtii, että tavoitteet ovat kaikkien ikääntyneen ihmisen kanssa toimivien tiedossa• kirjaa suunnitelman asianmukaisesti ja ymmärrettävästi• toimii asiakasta koskevia asiakirjoja sekä tietoturvan ja henkilötietojen käsittelyä ja säilyttämistä ohjaavien säädösten mukaisesti.

Opiskelija toteuttaa toimintakyvyn edistämisen ohjelmaa tai suunnitelmaa.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii ajantasaisen säädösten, määräysten, ohjeiden, suositusten ja eettisten periaatteiden mukaisesti• toimii asiantuntevasti ja voimavaralähtöisesti yksilöllisen suunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi• tekee tavoitteellista yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa varmistaen, että ajantasainen suunnitelma on muiden toimijoiden tiedossa• hyödyntää asiantuntevasti toimintakykyä edistäviä menetelmiä• tukee ja ohjaa asiantuntevasti ikääntynyttä ihmistä käyttämään aktiivisesti voimavarojaan• ohjaa asiantuntevasti ja turvallisesti tasapainoharjoittelua• ohjaa ottamaan käyttöön sekä käyttämään tarkoituksenmukaisia välineitä, laitteita ja teknologiaa turvallisesti ja oikein• tukee ikääntynyttä ihmistä ja hänen läheisiään digitaalisten palvelujen käytössä• antaa yksilöllistä, realistista ja motivoivaa palautetta• seuraa ja arvioi suunnitelman tavoitteiden toteutumista• tekee perustellut ja asiakaslähtöiset muutokset tavoitteisiin, menetelmiin ja toteutukseen yhdessä ikääntyneen ihmisen kanssa• toimii ikääntyneen ihmisen ja hänen läheistensä kanssa monikulttuurisissa ja erilaisissa toimintaympäristöissä• hyödyntää uusinta tietoa alan hyvistä käytänteistä ja soveltaa sitä monipuolisesti ja kriittisesti• edistää ikääntyneen ihmisen turvallisuuden tunnetta ja suunnitelman tai ohjelman turvallista toteutumista• hyödyntää ja ohjaa ikääntyneelle ihmiselle tarkoituksenmukaista vertaistukea.

Opiskelija toimii turvallisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• noudattaa toiminnassaan voimassa olevia työympäristön ja työturvallisuuteen sekä asiakasturvallisuuteen liittyviä säädöksiä, määräyksiä ja ohjeita• noudattaa hyvän aseptisen toiminnan periaatteita ja tutkittuun tietoon perustuvia hygieniaohteita• noudattaa tartuntatautiin torjuntatyön säädöksiä, määräyksiä ja ohjeita sekä estää toiminnallaan tartuntojen leviämisen• ehkäisee toiminnallaan ikääntyneen ihmisen kaatumisia ja tapaturmia• noudattaa käytössä olevien välineiden ja laitteiden käyttöturvallisuusohjeita ja toimittaa vialliset laitteet asianmukaiseen huoltoon ohjeiden mukaisesti• työskentelee hyvän työergonomian periaatteiden mukaisesti• tunnistaa haasteellisesti käyttäytyvän ihmisen, toimii tilanteen vaatimalla tavalla sekä ehkäisee toiminnallaan haasteellisten tilanteiden syntymistä• ottaa toiminnassaan huomioon ratkaisujen energiankulutuksen, kestävyuden ja ympäristövaikutuksen edistäen kestävä kehitystä.

Opiskelija arvioi ja kehittää ikävalmentajana toimimista.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja analysoi prosessiin vaikuttaneita tekijöitä• arvioi toimintaansa realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen• tunnistaa osaamisensa ja vastuualueensa rajat• hyödyntää monipuolisesti eri tahoilta saamaansa palautetta ja muuttaa toimintaansa tarvittaessa• jakaa aktiivisesti ja asiantuntevasti oman osaamistaan• toimii yhteisössä tasavertaisesti ja arvioi toimintansa vaikutuksia yhteisönsä hyvinvointiin• arvioi yhteistyötä ja tiedonkulkua eri toimijoiden kanssa• arvioi toiminnan laatua, vaikuttavuutta ja taloudellisuutta• esittää toimintaan ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteita• osoittaa ymmärtävänsä oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla sosiaali- ja terveysalan toimintaympäristöissä ikääntyneille ihmisille suunnattujen palveluiden piirissä tai kolmannella sektorilla, yrityksissä ja muilla palvelualueilla, joissa kohtaa ikääntyneitä ihmisiä toimiessaan erilaisissa palvelutehtävissä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.6. Muistioireisen tai muistisairaana ihmisen tukeminen, 60 osp (106455)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- tehdä kokonaisarvion muistioireisen tai muistisairaana ihmisen tilanteesta
- laatia muistioireisen tai muistisairaana ihmisen tukemisen suunnitelman
- toimia muistioireisen tai muistisairaana ihmisen kanssa
- toimia turvallisesti
- arvioida ja kehittää muistioireisen tai muistisairaana ihmisen tukemista.

Arviointi

Opiskelija tekee kokonaisarvion muistioireisen tai muistisairaana ihmisen tilanteesta.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• kohtaa muistioireisen tai muistisairaana ihmisen kokonaisena ihmisenä eettisten periaatteiden mukaisesti ja empaattisuutta osoittaen• osallistaa aktiivisesti muistioireista tai muistisairaasta ihmistä ja hänen suostumuksensa mukaisesti myös hänen läheisiään• käyttää tarkoituksenmukaisesti toimintakyvyn ja elämänlaadun mittareita sekä muistisairauksiin kohdennettuja testejä ja hyödyntää niistä saatua tietoa asiantuntevasti• kartoittaa yksilöllisesti ikääntyneen ihmisen elämänkulun ja näkemyksen omannäköisestä mielekkästä elämästä• selvittää ikääntyneen ihmisen sosiaalisen verkoston, omais- ja perhehoitotilanteen sekä läheisavun• selvittää palvelujen käyttöhistorian riittävän laajasti ja arvioi niiden vaikutukset nykytilanteeseen• kartoittaa asiantuntevasti muistioireisen tai muistisairaana ihmisen arjen turvallisuuteen vaikuttavat tekijät• tunnistaa ja arvioi realistisesti muistioireisen tai muistisairaana ihmisen voimavarat, muutosten sietokyvyn sekä tämänhetkisen kyvyn vastata niihin• selvittää riittävän laajasti edunvalvonnan tarpeen ja taloudellisen asioiden hoidon• kokoaa asiakaslähtöisesti olennaiset tiedot muistioireisen tai muistisairaana ihmisen toimintakyvystä, terveydentilasta, ravitsemuksesta, sairauksista, lääkityksistä sekä mahdollisesta haasteelliseksi koetusta käytöksestä yhdessä asiakkaan sekä hänen läheistensä kanssa• arvioi asiantuntevasti muistisairaana lääkehoitoa ja sen tarvetta oman vastuualueensa rajoissa osana moniammatillista työtä• perustelee kokonaisarviota aivoterveysten ja muistisairauksiin liittyvällä uusimmalla tutkimustiedolla• arvioi laajasti asiakasohjauksen, neuvonnan ja kuntoutuksen tarpeen sekä kolmannen sektorin hyödyntämisen mahdollisuudet• tunnistaa ja arvioi monipuolisesti ikääntyneen ihmisen asuin- ja toimintaympäristössä olevat osallisuutta mahdollistavat ja estävät tekijät• selvittää ikääntyneen ihmisen teknologiasuhteen ja miten hän on hyödyntänyt teknologiaa.

Opiskelija laatii muistioireisen tai muistisairaahan ihmisen tukemisen suunnitelman.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• noudattaa ajantasaisia säädöksiä, määräyksiä, ohjeita ja suosituksia• ottaa huomioon itsemääräämisoikeuden, yksilölliset tarpeet ja toiveet sekä oikeuden oman näköiseen elämään• hyödyntää tietoa valtakunnallisista ja alueellisista palveluista sekä kolmannen sektorin mahdollisuuksista• hyödyntää monipuolisesti tietoa elämäntilasta ja -tarinoista• ottaa huomioon ikääntyneen ihmisen kulttuuriset oikeudet ja sisällyttää suunnitelmaan yksilöllisesti mahdollisuudet taide- ja kulttuuripalvelujen käyttämiseen• sisällyttää suunnitelmaan tarkoituksenmukaisesti lääkkeettömän auttamisen ja hoidon menetelmiä ja keinoja• ottaa suunnitelmassa asiantuntevasti huomioon yksilöllisen lääkehoidon• hyödyntää toimintaympäristön osallisuutta mahdollistavia ja estäviä tekijöitä• sisällyttää suunnitelmaan yksilöllisesti tarkoituksenmukaista ja mahdollista teknologiaa• hyödyntää asiantuntevasti verkostoyhteistyötä, läheisten ja omaishoitajien osallisuutta sekä moniammatillista rajapintatyötä• hyödyntää tarkoituksenmukaisesti näyttöön perustuvia toimintamalleja läheisten ja omaishoitajien tukemisessa• määrittää yksilölliset tavoitteet ottaen huomioon ihmisen vahvuudet, voimavarat ja mahdollisuudet• määrittää yksilöllisesti tarkoituksenmukaiset toimintakykyä ylläpitävät ja edistävät tukitoimet ja menetelmät• kirjaa suunnitelman asianmukaisesti ja ymmärrettävästi• huolehtii, että tavoitteet ovat kaikkien ikääntyneen ihmisen kanssa toimivien tiedossa• toimii asiakasta koskevia asiakirjoja sekä tietoturvan ja henkilötietojen käsittelyä ja säilyttämistä ohjaavien säädösten mukaisesti.

Opiskelija toimii muistioireisen tai muistisairaana ihmisen kanssa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii ajantasaisen säädösten, määräysten, ohjeiden ja suositusten mukaisesti• toimii ammattieettisiä periaatteita noudattaen ottaen erityisesti huomioon muistioireisen tai muistisairaana ihmisen itsemääräämisoikeuden• toimii aktiivisesti ja asiantuntevasti yksilöllisen suunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi• ottaa toiminnassaan huomioon yksilöllisesti ihmisen voimavarat, muutosten sietokyvyn sekä kyvyn vastata niihin• edistää yksilöllisesti muistioireisen tai muistisairaana ihmisen osallisuutta, toimijuutta sekä elämän mielekkyyden säilymistä• kuuntelee aidosti auttaen muistioireista tai muistisairasta ihmistä tunnistamaan tunteitaan sekä ilmaisemaan itseään• pyrkii ratkaisemaan erilaisin keinoin, mistä muistioireisen tai muistisairaana haasteelliseksi koettu käyttäytyminen johtuu ja ehkäisemään tilanteita mahdollisuuksien mukaan• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti myös haasteellisiksi koetun käyttäytymisen tilanteissa• tukee asiantuntevasti ihmisen turvallisuutta ja sen kokemusta erilaisissa ympäristöissä• käyttää lääkkeettömän auttamisen ja vuorovaikutuksen menetelmiä ja keinoja tarkoituksenmukaisesti• toteuttaa lääkehoitoa omalla vastuualueellaan turvallisesti ja oikein• työskentelee muistioireisen tai muistisairaana ja hänen läheistensä kanssa monikulttuurisissa ja erilaisissa toimintaympäristöissä• ohjaa tarkoituksenmukaisesti muistioireista ja muistisairasta sekä hänen läheisiään teknologian käytössä ja käyttöön ottamisessa• ohjaa ikääntynyttä ihmistä ja hänen läheisiään digitaalisia mahdollisuuksia hyödyntäen• hyödyntää työssään muita verkostotoimijoita, vertaistukea ja läheisavun sekä kolmannen sektorin mahdollisuuksia• työskentelee tutkivalla ja kehittäväällä työotteella hyödyntäen uusimpia toimintamalleja• seuraa ja arvioi tavoitteiden toteutumista huolehtien suunnitelman ajantasaisuudesta• tekee tavoitteellista yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa huolehtien siitä, että ajantasainen asiakassuunnitelma on kaikkien toimijoiden tiedossa.

Opiskelija toimii turvallisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• noudattaa toiminnassaan voimassa olevia työympäristön ja työturvallisuuteen sekä asiakas- ja potilasturvallisuuteen liittyviä säädöksiä, määräyksiä ja ohjeita• noudattaa hyvän aseptisen toiminnan periaatteita ja tutkittuun tietoon perustuvia hygieniaohjeita• noudattaa tartuntatautien torjuntatyön säädöksiä, määräyksiä ja ohjeita sekä estää toiminnallaan tartuntojen leviämisen• noudattaa käytössä olevien välineiden ja laitteiden käyttöturvallisuusohjeita ja toimittaa vialliset laitteet asianmukaiseen huoltoon ohjeiden mukaisesti• työskentelee hyvän työergonomian periaatteiden mukaisesti• ottaa toiminnassaan huomioon ratkaisujen energiankulutuksen, kestävyuden ja ympäristövaikutuksen edistämistä kestävästi.

Opiskelija arvioi ja kehittää muistioireisen tai muistisairaana ihmisen tukemista.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja analysoi prosessiin vaikuttaneita tekijöitä• arvioi omaa toimintaansa realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen• hyödyntää monipuolisesti eri tahoilta saamaansa palautetta ja muuttaa toimintaansa tarvittaessa kehittämällä myös tunnetaitojaan• jakaa aktiivisesti ja asiantuntevasti oman osaamistaan• toimii työyhteisössä tasavertaisesti ja arvioi toimintansa vaikutuksia työyhteisönsä hyvinvointiin• arvioi yhteistyötä ja tiedonkulkua eri toimijoiden kanssa ja kehittää toiminnan laatua• esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteita• osoittaa ymmärtävänsä oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla sosiaali- ja terveysalan toimintaympäristöissä muistioireisille ja muistisairaille suunnattujen palveluiden piirissä tai kolmannella sektorilla, yrityksissä ja muilla palvelualueilla, joissa kohtaa muistioireisiä tai muistisairaita ihmisiä toimiessaan erilaisissa palvelutehtävissä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.7. Palliatiivinen hoitotyö, 60 osp (106456)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- kohdata parantumattomasti sairaan ihmisen ja tehdä arvion hänen tilanteestaan
- suunnitella palliatiivisessa hoidossa olevan potilaan hoitotyötä

- toteuttaa palliatiivisessa hoidossa olevan potilaan hoitotyötä
- toteuttaa lääkettä omalla vastualueellaan
- toimia turvallisesti
- arvioida ja kehittää palliatiivista hoitotyötä.

Arviointi

Opiskelija kohtaa parantumattomasti sairaan ihmisen ja tekee arvion hänen tilanteestaan.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • kohtaa parantumattomasti sairaan ihmisen empaattisesti, eettisten periaatteiden mukaisesti ihmisarvoa kunnioittaen • osallistaa potilasta ja hänen suostumuksensa mukaisesti myös hänen läheisiään • kokoaa asiantuntevasti palliatiivisen hoidon kannalta olennaiset tiedot ja toiveet, mukaan lukien mahdollisen hoitotahdon • kokoaa asiantuntevasti tiedot potilaan kokemasta kivusta, lääkähoidosta sekä käytössä olevista lääkkeettömistä hoitokeinoista • käyttää tarkoituksenmukaisesti tiedonkeruumenetelmiä sekä toimintakyvyn ja terveydentilan arviointikeinoja • kartoittaa elämänkulun sekä sosiaalisen verkoston nykytilan • tunnistaa ja arvioi realistisesti potilaan ja hänen läheistensä voimavarat ja suhtautumisen elämän rajallisuuteen • tunnistaa ihmisen haavoittuvuuden sekä siihen liittyvät tekijät ja arvioi resilienssiä • selvittää yksilöllisesti sairauksiin liittyvät pelot sekä turvallisuuteen ja turvallisuuden tunteeseen vaikuttavat tekijät • arvioi asiantuntevasti psykologisen, sosiaalisen, hengellisen sekä elämäntutkimuksellisen tuen tarpeen • perustelee kokonaisarviota tutkimustiedolla ja käyttää asiantuntevasti palliatiiviseen hoitotyöhön liittyviä käsitteitä.

Opiskelija suunnittelee palliatiivisessa hoidossa olevan potilaan hoitotyötä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• noudattaa ajantasaisia säädöksiä, määräyksiä, ohjeita ja suosituksia• osallistuu asiantuntevasti omalla vastuualueellaan potilaan hoidon suunnitteluun osana moniammatillista työryhmää• hyödyntää näyttöön perustuvaa tietoa hoito- ja palvelusuunnitelman laatimisessa• kannustaa ja tukee potilasta ilmaisemaan tahtonsa omasta hoidostaan ja tekemään hoitotahdon• osallistaa potilaan ja hänen suostumuksensa mukaisesti läheiset hoidon suunnitteluun• hyödyntää palliatiivisessa hoidossa olevan potilaan ja hänen läheistensä antamia tietoja sekä potilasasiakirjojen tietoja asiantuntevasti• sisällyttää suunnitelmaan yksilöllisesti mielekkään elämän tukemisen keinoja ottaen huomioon potilaan iän sekä kulttuurin ominaispiirteet ja tavat• sisällyttää suunnitelmaan yksilöllisesti tarkoituksenmukaista ja mahdollista teknologiaa sekä tarvittavia apuvälineitä• ottaa asianmukaisesti huomioon hoitoympäristöjen erityispiirteet• kirjaa hoito- ja palvelusuunnitelman asianmukaisesti ja ymmärrettävästi• huolehtii, että tavoitteet ovat kaikkien potilaan kanssa toimivien tiedossa• käyttää ammatillisesti vakiintuneita käsitteitä ja selvittää niitä tarpeen mukaan potilaalle ja hänen läheisilleen• toimii potilasasiakirjoja sekä tietoturva- ja henkilötietojen käsittelyä ja säilyttämistä ohjaavien säädösten mukaisesti.

Opiskelija toteuttaa palliatiivisessa hoidossa olevan potilaan hoitotyötä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii ajantasaisen säädösten, määräysten, ohjeiden, suositusten sekä eettisten periaatteiden mukaisesti potilaan ihmisarvoa ja itsemääräämisoikeutta kunnioittaen• kuuntelee aidosti palliatiivisessa hoidossa olevaa potilasta auttaen häntä tunnistamaan tunteitaan sekä ilmaisemaan niitä• käyttää keskustelua arvostavasti, ihmislähtöisesti ja taidokkaasti eheytyksen edistämiseen• viestii ja on vuorovaikutuksessa toisella kotimaisella ja yhdellä vieraalla kielellä• hyödyntää korvaavia kommunikaatiomenetelmiä asiantuntevasti ja asiakaslähtöisesti• toteuttaa omalla vastuualueellaan asiantuntevasti potilaan oireenmukaista lääkkeetöntä hoitoa erilaisissa hoitoympäristöissä• tarkkailee aktiivisesti, asiantuntevasti ja ennakoivasti potilaan tilassa tapahtuvia muutoksia ja reagoi niihin tarkoituksenmukaisesti• arvioi kokonaisvaltaisesti potilaan tilaa ja siihen vaikuttavia tekijöitä ja hyödyntää tietoja asiantuntevasti potilaan hyvän loppuelämän saavuttamiseksi• tarkkailee aktiivisesti potilaan läheisten jaksamista ja tukee heitä asiantuntevasti ja innovatiivisesti• soveltaa palliatiivista hoitoa koskevaa ajankohtaista ja näyttöön perustuvaa tutkimustietoa, toimintamalleja, menetelmiä ja hyviä käytänteitä• jakaa aktiivisesti ja asiantuntevasti osaamistaan ja tekee tavoitteellista ja joustavaa yhteistyötä varmistuen tiedonkulusta• osallistuu hoitoa koskevaan päätöksentekoon asiantuntevasti omalla vastuualueellaan• tuottaa omalla vastuualueellaan asiantuntevasti tietoa hoitavalle lääkärille saattohoitopäätöstä varten• hyödyntää tarkoituksenmukaisesti verkostotoimijoiden, yhteisöjen sekä kolmannen sektorin toimijoiden mahdollisuuksia sekä vertaistukea• edistää, seuraa ja arvioi aktiivisesti ja asiantuntevasti yksilöllisen hoito- ja palvelusuunnitelman tavoitteiden toteutumista• varmistaa omalta osaltaan hoito- ja palvelusuunnitelman ajantasaisuuden.

Opiskelija toteuttaa lääkehoitoa omalla vastuualueellaan.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii lääkehoitoa koskevia säädösten, määräysten, ohjeiden ja suositusten mukaisesti• hyödyntää aktiivisesti, asiantuntevasti ja tarkoituksenmukaisesti lääketietokantoja ja ajantasaista tutkimustietoa• toimii asiantuntevasti ja vastuullisesti yksilöllisen lääkehoitosuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi• toimii aseptisesti ja potilasturvallisuudesta huolehtien• tekee virheettömästi tarvittavat lääkelaskut• seuraa ja varmistaa käytettävissä olevilla keinoilla lääkkeiden käytön oikea-aikaisuutta ja annostelun oikeaa toteutumista• seuraa asiantuntevasti lääkkeiden vaikutuksia ja yhteisvaikutuksia sekä lääkityksessä tehtyjen muutosten vaikutuksia• kokoaa tiedot käytössä olevista itsehoitolääkkeistä ja luontaistuotteista tunnistuen näiden vaikutukset lääkehoidon kokonaisuuteen• ohjaa potilasta ja hänen läheisiään asiakaslähtöisesti ja asiantuntevasti lääkehoidon toteuttamisessa omalla vastuualueellaan• seuraa potilaan kokemaa kipua ja toteuttaa kivun lääkehoidon asianmukaisesti ja oikein• tiedottaa yksilölliseen lääkehoitoon ja sen toteutukseen liittyvistä havainnoista asianmukaisesti hoitavalle lääkärille• edistää omalta osaltaan lääkehoidon laadukasta ja turvallista toteuttamista jakaa omaa ajantasaista ja päivitettyä lääkehoito-osaamistaan työyhteisössä.

Opiskelija toimii turvallisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• noudattaa toiminnassaan voimassa olevia työympäristön ja työturvallisuuteen sekä asiakas- ja potilasturvallisuuteen liittyviä säädöksiä, määräyksiä ja ohjeita• noudattaa hyvän aseptisen toiminnan periaatteita ja tutkittuun tietoon perustuvia hygieniaohjeita• noudattaa tartuntatautien torjuntatyön säädöksiä, määräyksiä ja ohjeita sekä estää toiminnallaan tartuntojen leviämisen• noudattaa käytössä olevien välineiden ja laitteiden käyttöturvallisuusohjeita ja toimittaa vialliset laitteet asianmukaiseen huoltoon työyksikön ohjeiden mukaisesti• työskentelee hyvän työergonomian periaatteiden mukaisesti• tunnistaa haasteellisesti käyttäytyvän ihmisen ja toimii tilanteen vaatimalla tavalla• ehkäisee haasteellisten tilanteiden syntymistä• ottaa toiminnassaan huomioon ratkaisujen energiankulutuksen, kestävyuden ja ympäristövaikutuksen edistämisen kestävä kehitystä.

Opiskelija arvioi ja kehittää palliatiivista hoitotyötä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi toimintaansa ja osaamistaan realistisesti omat voimavaransa tunnistuen• arvioi ammatillisesti toimintaansa läheisten tukemisessa ja ohjaamisessa• hyödyntää monipuolisesti eri tahoilta saamaansa palautetta ja muuttaa tarvittaessa toimintaansa• esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen• toimii työyhteisössä tasavertaisesti ja arvioi toimintansa vaikutuksia työyhteisönsä hyvinvointiin• arvioi asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja analysoi hoitoprosessiin vaikuttaneita tekijöitä• arvioi tiedonkulkua prosessin eri vaiheissa• edistää omalta osaltaan ammattiryhmien saumatonta yhteistyötä, toiminnan inhimillisyyttä, pitkäjänteisyyttä ja laatua• esittää perustellen työhön ja toimintaympäristöön liittyviä kehittämissuhteita• osoittaa ymmärtävänsä oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla sosiaali- ja terveysalan toimintaympäristöissä elämän loppuvaiheessa oleville ihmisille suunnattujen palveluiden piirissä palliatiivisen hoitotyön tehtävissä ammattitaitovaatimusten mukaisesti. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.8. Projektipäällikkönä toimiminen, 60 osp (106461)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- käynnistää projektin
- hallinnoida projektia
- päättää projektin.

Arviointi

Opiskelija käynnistää projektin.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• laatii projektisuunnitelman toimintaympäristön vaatimusten mukaisesti• laatii riskien-, muutos- ja laadunhallintasuunnitelman• esittelee ja hyväksyy suunnitelman sovitun käytännön mukaisesti• sopii yhteydenpitovälineet projektiryhmän ja muiden sidosryhmien kanssa• valitsee dokumenttien säilytyspaikan varmistaen säilytyksen luotettavuuden ja turvallisuuden.

Opiskelija hallinnoi projektia.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• johtaa projektia suunnitelman mukaisesti• havainnoi poikkeamat toiminnassa ja huolehtii projektisuunnitelman päivittämisestä• varmistaa viestinnällä, että sidosryhmillä on ajantasainen tieto projektin tilanteesta• raportoi projektin edistymisestä ottaen erityisesti huomioon suunnitelmassa tapahtuneet poikkeamat• järjestää tarvittavat projektikokoukset• laatii kokousmuistiot ja viestii ne asianosaisille• huolehtii dokumenttien varmuuskopiointista, tietoturvasta sekä tietosuojasta.

Opiskelija päättää projektin.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• laatii loppuraportin, jossa analysoi projektin onnistumista suhteessa tavoitteisiin• esittelee ja hyväksyttää loppuraportin sovitun käytännön mukaisesti• arkistoi projektidokumentit sovitun käytännön mukaisesti• viestii projektin tuloksista sidosryhmille.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä projektipäällikön tehtävissä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.9. Saattohoitotyö, kuoleman kohtaaminen ja läheisten tukeminen, 60 osp (106457)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- kohdata saattohoidossa olevan ihmisen ja hänen läheisensä sekä tehdä kokonaisarvion
- suunnitella saattohoidossa olevan potilaan hoitotyötä
- toteuttaa saattohoitotyötä ja tukea kuolevan ihmisen läheisiä
- toteuttaa lääkehoitoa omalla vastualueellaan
- toimia turvallisesti
- arvioida ja kehittää saattohoitotyötä.

Arviointi

Opiskelija kohtaa saattohoidossa olevan ihmisen ja hänen läheisensä sekä tekee kokonaisarvion.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• kohtaa kuolemaa lähestyvän ihmisen empaattisesti, eettisten periaatteiden mukaisesti ihmisarvoa kunnioittaen• käyttää tarkoituksenmukaisesti tiedonkeruumenetelmiä ja arviointikeinoja• kartoittaa elämänkulun sekä sosiaalisen verkoston nykytilan• kokoaa asiantuntevasti saattohoidon kannalta olennaiset tiedot ja toiveet• selvittää yksilöllisesti kuolemaan liittyvät pelot sekä turvallisuuteen ja turvallisuuden tunteeseen vaikuttavat tekijät• arvioi realistisesti potilaan ja hänen läheistensä voimavarat sekä suhtautumisen kuolemaan ja saattohoitoon• kokoaa asiantuntevasti tiedot potilaan käytössä olevista lääkkeettömästä ja lääkehoidosta sekä potilaan kokemasta kivusta• arvioi asiantuntevasti yksilöllisen perushoidon tilan ja saattohoitotyön tarpeen• arvioi asiantuntevasti psykologisen, sosiaalisen, hengellisen sekä elämäkatsomuksellisen tuen tarpeen• tekee omalla vastuualueellaan kokonaisarvion saattohoitotyöstä moniammatillista yhteissuunnittelua varten• perustelee kokonaisarviota tutkimustiedolla ja käyttää asiantuntevasti saattohoitotyöhön liittyviä käsitteitä.

Opiskelija suunnittelee saattohoidossa olevan potilaan hoitotyötä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• noudattaa ajantasaisia säädöksiä, määräyksiä, ohjeita ja suosituksia• osallistaa potilasta ja hänen suostumuksensa mukaisesti myös hänen läheisiään• kirjaa suunnitelmaan asianmukaisesti mahdollisen hoitotahdon• osallistuu perushoidon asiantuntijana potilaan saattohoidon suunnitteluun moniammatillisessa työryhmässä• hyödyntää saattohoitopotilaan ja hänen läheistensä antamia tietoja sekä potilasasiakirjojen tietoja asiantuntevasti• arvioi asiantuntevasti potilaan oireista saatavaa tietoa• sisällyttää suunnitelmaan yksilöllisesti elämänlaatua tukevia keinoja ottaen huomioon eri kulttuurien tavat kuolinprosessin aikana• ottaa asianmukaisesti huomioon hoitoympäristön erityispiirteet• hyödyntää verkostoyhteistyön mahdollisuuksia ja olemassa olevia käytänteitä• hyödyntää näyttöön perustuvaa tietoa hoitosuunnitelman laatimisessa.• käyttää kuolevan ihmisen hoidossa vakiintuneita käsitteitä asiantuntevasti ja selvittää niitä tarpeen mukaan potilaalle ja hänen läheisilleen• kirjaa tiedot asianmukaisesti ja ymmärrettävästi sähköiseen potilastietojärjestelmään• huolehtii, että tavoitteet ovat kaikkien potilaan kanssa toimivien tiedossa• toimii potilasasiakirjoja sekä tietoturva- ja henkilötietojen käsittelyä ja säilyttämistä ohjaavien säädösten mukaisesti.

Opiskelija toteuttaa saattohoitotyötä ja tukee kuolevan ihmisen läheisiä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii ajantasaisen säädösten, määräysten, ohjeiden, suositusten sekä eettisten periaatteiden mukaisesti potilaan ihmisarvoa ja itsemääräämisoikeutta kunnioittaen• varmistaa omalta osaltaan hoitotahdon toteutumisen• edistää luottamuksellisen ilmapiirin syntymistä ja käyttää keskustelua arvostavasti, ihmislähtöisesti ja taidokkaasti eheytyksen edistämiseen• kuuntelee aidosti saattohoidossa olevaa potilasta auttaen häntä tunnistamaan tunteitaan sekä ilmaisemaan niitä• hyödyntää korvaavia kommunikaatiomenetelmiä asiantuntevasti ja asiakaslähtöisesti• rohkaisee kuolevaa ihmistä ilmaisemaan läheisyyden, esteettisyyden, seksuaalisuuden ja kosketuksen tarpeita• tarkkailee aktiivisesti potilaan läheisten jaksamista ja tukee asiantuntevasti heitä luopumisen prosessissa• käyttää tarkoituksenmukaisesti eri menetelmiä ja työvälineitä potilaan ja hänen läheistensä hyvinvoinnin edistämiseksi• toteuttaa asiantuntevasti potilaan perushoitoa ja oireenmukaista lääkkeetöntä hoitoa• tarkkailee aktiivisesti, asiantuntevasti ja ennakoivasti potilaan tilassa tapahtuvia muutoksia ja reagoi niihin tarkoituksenmukaisesti• edistää, seuraa ja arvioi aktiivisesti ja asiantuntevasti yksilöllisen hoitosuunnitelman tavoitteiden toteutumista• varmistaa omalta osaltaan hoitosuunnitelman ajantasaisuuden• hyödyntää asiantuntevasti verkostotoimijoiden, eri kirkkokuntien ja uskonnollisten yhteisöjen sekä kolmannen sektorin toimijoiden mahdollisuuksia• toimii moniammatillisessa työryhmässä jakaen vastuullisesti ja asiantuntevasti osaamistaan• tekee tavoitteellista ja joustavaa yhteistyötä varmistuen tiedonkulusta• tunnistaa asiantuntevasti ja luotettavasti lähestyvän kuoleman merkit sekä tiedottaa tilanteesta läheisille sovitusti ja empaattisesti• selvittää ammattimaisesti omaisille ja läheisille vainajan hyvästelemisen mahdollisuudet ja käytänteet• kirjaa kuolinhetken tapahtumat asiallisesti vainajan asiakirjoihin• varmistaa omalta osaltaan, että läheiset saavat tarvittavan tiedon kuolinhetken tapahtumista ja ohjaa heitä kuoleman jälkeisissä toimitissa asiantuntevasti ja empaattisesti• toimii vainajan laittamisessa kauniiden ja kunnioittavien käytäntöjen mukaisesti ja vainajan läheisten kanssa sovitulla tavalla• soveltaa asiantuntevasti saattohoitoa koskevaa ajankohtaista ja näyttöön perustuvaa tutkimustietoa, toimintamalleja, menetelmiä ja hyviä käytänteitä.

Opiskelija toteuttaa lääkehoitoa omalla vastualueellaan.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii lääkehoitoa koskevia säädösten, määräysten, ohjeiden ja suositusten mukaisesti• hyödyntää aktiivisesti, asiantuntevasti ja tarkoituksenmukaisesti lääketietokantoja ja ajantasaista tutkimustietoa• toimii asiantuntevasti ja vastuullisesti yksilöllisen lääkehoitosuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi• toimii aseptisesti ja potilasturvallisuudesta huolehtien• tekee virheettömästi tarvittavat lääkelaskut• seuraa ja varmistaa käytettävissä olevilla keinoilla lääkkeiden käytön oikea-aikaisuutta ja annostelun oikeaa toteutumista• seuraa asiantuntevasti lääkkeiden vaikutuksia ja yhteisvaikutuksia sekä lääkityksessä tehtyjen muutosten vaikutuksia• ohjaa potilasta ja hänen läheisiään asiakaslähtöisesti ja asiantuntevasti lääkehoidon toteuttamisessa omalla vastualueellaan• seuraa potilaan kokemaa kipua ja toteuttaa kivun lääkehoidon asianmukaisesti ja oikein• tiedottaa yksilölliseen lääkehoitoon ja sen toteutukseen liittyvistä havainnoista asianmukaisesti• edistää omalta osaltaan lääkehoidon laadukasta ja turvallista toteuttamista.

Opiskelija toimii turvallisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• noudattaa voimassa olevia työympäristön ja työturvallisuuteen sekä asiakas- ja potilasturvallisuuteen liittyviä säädöksiä, määräyksiä ja ohjeita• noudattaa hyvän aseptisen toiminnan periaatteita ja tutkittuun tietoon perustuvia hygieniaohjeita• noudattaa tartuntatauti torjuntatyön säädöksiä, määräyksiä ja ohjeita sekä estää toiminnallaan tartuntojen leviämisen• noudattaa käytössä olevien välineiden ja laitteiden käyttöturvallisuusohjeita ja toimittaa vialliset laitteet asianmukaiseen huoltoon työyksikön ohjeiden mukaisesti• työskentelee hyvän työergonomian periaatteiden mukaisesti• tunnistaa haasteellisesti käyttäytyvän ihmisen ja toimii tilanteen vaatimalla tavalla• ottaa toiminnassaan huomioon ratkaisujen energiankulutuksen, kestävyuden ja ympäristövaikutuksen edistämisen kestävästä kehityksestä.

Opiskelija arvioi ja kehittää saattohoitotyötä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi toimintaansa ja osaamistaan realistisesti omat voimavaransa tunnistuen• arvioi ammatillisesti toimintaansa läheisten tukemisessa ja ohjaamisessa• esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen• hyödyntää monipuolisesti eri tahoilta saamaansa palautetta ja muuttaa toimintaansa tarvittaessa• hyödyntää tavoitteellisesti keskustelua sekä vertaistuen ja työnohjauksen mahdollisuuksia• jakaa aktiivisesti omaa ajantasaista osaamistaan työyhteisössä• toimii työyhteisössä tasavertaisesti ja arvioi toimintansa vaikutuksia työyhteisönsä hyvinvointiin• arvioi asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja analysoi hoitoprosessiin vaikuttaneita tekijöitä• arvioi tiedonkulkua prosessin eri vaiheissa• edistää omalta osaltaan ammattiryhmien saumatonta yhteistyötä, toiminnan inhimillisyyttä ja laatua• esittää perustellen saattohoitoprosessiin ja toimintaympäristöön liittyviä kehittämissuhteita• osoittaa ymmärtävänsä oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla saattohoitotyössä sosiaali- ja terveysalan toimintaympäristöissä, joissa kohtaa elämän loppuvaiheessa olevia ihmisiä ja heidän läheisiään. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.10. Vainajan laittaminen ja läheisten tukeminen, 30 osp (106458)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- kohdata vainajan ja arvioida läheisten tarvitseman tuen
- suunnitella vainajan laittamisen ja läheisten tukemisen
- laittaa vainajan ja tukea läheisiä
- toimia turvallisesti
- arvioida ja kehittää vainajan laittamista ja läheisten tukemista.

Arviointi

Opiskelija kohtaa vainajan ja arvioi läheisten tarvitseman tuen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• kohtaa arvostavasti vainajan ja hänen läheisensä• varmistaa omalta osaltaan tiedon kulun kuolemasta ja tarvittavista toimista läheisille ja viranomaisille• selvittää hienotunteisesti vainajan sekä hänen läheistensä toiveet kuoleman jälkeisistä toimista• tunnistaa ja arvioi kokonaisvaltaisesti kuolleen ihmisen läheisten voimavarat, suhtautumisen kuolemaan ja siihen liittyvään prosessiin sekä tuen tarpeen.• ottaa asiantuntevasti ja kunnioittavasti huomioon monikulttuuriset toimintamallit ja vakaumukseen liittyvät tavat ja rituaalit kuoleman jälkeen.

Opiskelija suunnittelee vainajan laittamisen ja läheisten tukemisen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• noudattaa ajantasaisia säädöksiä, määräyksiä, ohjeita ja suosituksia• suunnittelee vainajan laittamisen yksikön toimintamallin mukaisesti• huomioi eri kulttuurien tavat vainajan laittamisessa ja arkuttamisessa• suunnittelee vainajan laittamisen noudattaen kauniita elämän kunnioittamisen käytänteitä• suunnittelee toimet, jotka luovat kuolinympäristöstä arvokkaan ja esteettisen• ottaa huomioon läheisten toiveet• ottaa huomioon muut toimijat varmistaen tarkoituksenmukaisen tiedonkulun• ottaa vainajan läheisten surun ja kriisin vaiheet asiantuntevasti huomioon• arvioi tarkoituksenmukaisilla menetelmillä läheisten tarvitsemaa tukea• ennakoii omia kuoleman kohtaamiseen liittyviä tunteita ja suunnittelee, kuinka niitä tarkoituksenmukaisesti käsittelee.

Opiskelija laittaa vainajan ja tukee vainajan läheisiä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii ajantasaisten säädösten, määräysten, ohjeiden, suositusten sekä eettisten periaatteiden mukaisesti• toimii vainajan laittamisessa kauniiden ja kunnioittavien käytäntöjen mukaisesti ja vainajan läheisten kanssa sovitulla tavalla• muokkaa kuolinympäristön vainajaa arvostavasti ja esteettisyyden huomioiden• toteuttaa vainajan viimeistä tahtoa ja hänen kulttuurinsa tapoja ja käytäntöjä• toimii vainajan siirtämisessä ohjeistuksen ja hyvien käytänteiden mukaisesti• mahdollistaa läheisten sururitualien toteutumisen• ohjaa läheisiä vainajan hyvästelemisen käytänteistä• toimii empaattisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa• tukee asiantuntevasti läheisiä toimimaan kuolemaan liittyvien käytännön asioiden hoidossa, tarvittavien dokumenttien hankinnassa ja hautajaisjärjestelyjen aloittamisessa• antaa läheisille tarkoitetun kirjallisen ohjeen kuoleman kohtaamisesta ja käy sen heidän kanssaan läpi asianmukaisesti• ohjaa kannustavasti läheisiä osallistumaan alueellaan toimiviin kriisi- ja sururyhmiin• hyödyntää asiantuntevasti alan hyvien käytänteiden uusinta tietoa sekä työskentelee tutkivalla ja kehittäväällä työotteella• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti.

Opiskelija toimii turvallisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• noudattaa toiminnassaan voimassa olevia työympäristön ja työturvallisuuteen sekä asiakas- ja potilasturvallisuuteen liittyviä säädöksiä, määräyksiä ja ohjeita• noudattaa hyvän aseptisen toiminnan periaatteita ja tutkittuun tietoon perustuvia hygieniaohjeita• noudattaa tartuntatautien torjuntatyön säädöksiä, määräyksiä ja ohjeita sekä estää toiminnallaan tartuntojen leviämisen• noudattaa käytössä olevien välineiden ja laitteiden käyttöturvallisuusohjeita ja toimittaa vialliset laitteet asianmukaiseen huoltoon ohjeiden mukaisesti• työskentelee hyvän työergonomian periaatteiden mukaisesti• tunnistaa haasteellisesti käyttäytyvän ihmisen, toimii tilanteen vaatimalla tavalla sekä ehkäisee toiminnallaan haasteellisten tilanteiden syntymistä• ottaa toiminnassaan huomioon ratkaisujen energiankulutuksen, kestävyuden ja ympäristövaikutuksen edistämisen kestävä kehitystä.

Opiskelija arvioi ja kehittää vainajan laittamista ja läheisten tukemista.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi toimintaansa ja osaamistaan realistisesti omat voimavaransa tunnistuen• arvioi ammatillisesti toimintaansa läheisten ohjaamisessa ja tukemisessa• hyödyntää monipuolisesti eri tahoilta saamaansa palautetta ja muuttaa toimintaansa tarvittaessa• hyödyntää tavoitteellisesti keskustelua sekä työnohjauksen mahdollisuuksia• esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen• toimii työyhteisössä tasavertaisesti ja arvioi toimintansa vaikutuksia työyhteisönsä hyvinvointiin• arvioi työyhteisössä yhdessä muiden toimijoiden kanssa vainajan laittamisen ja läheisten tukemisen toteutumista• arvioi tiedonkulkua prosessin eri vaiheissa• esittää perustellen vainajan laittamiseen ja toimintaympäristöön liittyviä kehittämissuhteita• edistää omalta osaltaan ammattiryhmien saumatonta yhteistyötä, toiminnan inhimillisyyttä ja laatua• osoittaa ymmärtävänsä oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla sosiaali- ja terveysalalla tai yrityksissä ja muilla palvelualueilla, joissa työskennellään vainajien ja heidän läheistensä kanssa. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.11. Vanhustyön työhyvinvoinnin koordinointi, 30 osp (106459)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- kartoittaa työyhteisön työhyvinvoinnin nykytilan
- laatia suunnitelman työhyvinvoinnin edistämiseksi
- koordinoita työhyvinvoinnin edistämistä
- toimia turvallisesti
- arvioida ja kehittää vanhustyön työhyvinvoinnin koordinointia.

Arviointi

Opiskelija kartoittaa työyhteisön työhyvinvoinnin nykytilan.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• hyödyntää asiantuntevasti erilaisia tiedonkeruumenetelmiä selvittäessään työyhteisön työhyvinvoinnin nykytilaa• käyttää tarkoituksenmukaisesti työhyvinvoinnin mittareita huomioiden vanhustyön erityispiirteet• toimii omalla vastualueellaan yhteistyössä lähiesimiehen sekä työyhteisön johdon kanssa• selvittää työkuilttuuria, työterveyshuollon roolin sekä työsuojelutoiminnan• selvittää asiantuntevasti työhyvinvoinnin edistämiseksi edellisen vuoden aikana tehdyt toimenpiteet ja käytössä olevat toimintamallit• tunnistaa ja arvioi työhyvinvointiin vaikuttavat tekijät huomioiden erityisesti vanhustyön kuormitustekijät• kokoaa tarkoituksenmukaisesti työhyvinvointiin liittyvät vahvuudet, kehittämiskohteet, mahdollisuudet ja uhat• selvittää, kuinka taidetta ja kulttuurin eri muotoja hyödynnetään työhyvinvoinnin osatekijänä• tekee kyselyn siitä, miten työyhteisössä työergonomiaan liittyvät tekijät ja työuupumuksen merkit tunnistetaan• kartoittaa tarkoituksenmukaisesti vanhustyön osaamisen tilan työyhteisössä• selvittää työyhteisössä käynnissä olevat muutosprosessit, työntekijöiden voimavarat sekä resilienssin• arvioi tarkoituksenmukaisesti ohjauksen, neuvonnan ja ennakoivien toimenpiteiden tarpeen.

Opiskelija laatii suunnitelman työhyvinvoinnin edistämiseksi.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• noudattaa ajantasaisia säädöksiä, määräyksiä, ohjeita ja suosituksia• hyödyntää tarkoituksenmukaisesti työhyvinvoinnin nykytilasta koottuja tietoja• esittelee dialogisesti työhyvinvoinnin nykytilasta koottuja tietoja sekä arvion työhyvinvoinnin tilasta huomioiden tietosuojaan• suunnittelee toimintaansa työhyvinvoinnin koordinoinnissa ottaen huomioon muut toimijat• sisällyttää suunnitelmaan työhyvinvoinnin eri ulottuvuudet sekä tarkoituksenmukaisia työhyvinvoinnin edistämisen keinoja• arvioi ja hyödyntää asiantuntevasti käytössä olevia toimintamalleja• sisällyttää suunnitelmaan uusia toimenpide-ehdotuksia yhteistyössä työyhteisön jäsenten kanssa johdon hyväksymällä tavalla• huomioi taiteen, kulttuuriin ja työpaikan estetiikan mahdollisuudet• hyödyntää tarkoituksenmukaisesti asiantuntijoita ja moniammatillista yhteistyötä• hyödyntää verkostoyhteistyön mahdollisuuksia ja luo moniammatillista yhteistyötä• tekee asiantuntevasti työyhteisölle työhyvinvoinnin edistämisen suunnitelman• nimeää tarkoituksenmukaiset mittarit työhyvinvoinnin ja siinä tapahtuvien muutosten seurantaan• esittelee työyhteisössä sovitulla tavalla työhyvinvoinnin edistämisen suunnitelman ja tekee siihen yhdessä sovitut lisäykset ja muutokset.

Opiskelija koordinoi työhyvinvoinnin edistämistä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • toimii ajantasaisten säädösten, määräysten, ohjeiden, suositusten ja eettisten periaatteiden mukaisesti • toimii tutkivan ja kehittävän työotteen mukaisesti kannustaen myös muita hyödyntämään näitä • esittelee asiantuntevasti työyhteisön jäsenille työhyvinvointiin ja työkykyyn vaikuttavia tekijöitä, työergonomian sisältöjä sekä työkyvyn edistämisen keinoja • aktivoi keskustelua työkykyisyydestä ja työhyvinvoinnista sekä niiden edistämisestä • kuuntelee aktiivisesti ja kannustaen työyhteisön jäseniä työhyvinvointiin liittyvissä asioissa • lisää aktiivisesti osallistumismahdollisuuksia työhyvinvoinnin edistämiseen • vahvistaa yhteisöllisen välittämisen kulttuuria, toisen työn arvostamista ja kollegiallisen tuen toteutumista • edistää asiantuntevasti ja tarkoituksenmukaisesti vanhustyön osaamista työyhteisössä • edistää aktiivisesti työympäristön tilojen viihtyisyyttä ja esteettisyyttä • ottaa toiminnassaan huomioon monikulttuurisuuden • hyödyntää innovatiivisesti hyviä käytänteitä ja tarkoituksenmukaisia menetelmiä kuormittavien tekijöiden ehkäisemiseksi ja työhyvinvoinnin edistämiseksi • ottaa huomioon työyhteisön jäsenten yksilölliset voimavarat, muutoksen sietokyvyn sekä kyvyn vastata muutoksiin • hyödyntää tarkoituksenmukaisesti työnohjaajia sekä muita työhyvinvoinnin asiantuntijoita ja toimijoita • toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa sekä ehkäisee toiminnallaan haasteellisten tilanteiden syntymistä • soveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti • arvioi ja seuraa työhyvinvoinnissa tapahtuvia muutoksia ja tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuutta sekä raportoi niistä sovitulla tavalla.

Opiskelija toimii turvallisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • noudattaa toiminnassaan voimassa olevia työympäristön ja työturvallisuuteen sekä asiakas- ja potilasturvallisuuteen liittyviä säädöksiä, määräyksiä ja ohjeita • noudattaa hyvän aseptisen toiminnan periaatteita ja tutkittuun tietoon perustuvia hygieniaohteita • noudattaa tartuntatautiin torjuntatyön säädöksiä, määräyksiä ja ohjeita sekä estää toiminnallaan tartuntojen leviämisen • noudattaa käytössä olevien välineiden ja laitteiden käyttöturvallisuusohjeita ja toimittaa vialliset laitteet asianmukaiseen huoltoon työyksikön ohjeiden mukaisesti • työskentelee hyvän työergonomian periaatteiden mukaisesti • ottaa toiminnassaan huomioon ratkaisujen energiankulutuksen, kestävyuden ja ympäristövaikutuksen edistäen kestävästä kehitystä.

Opiskelija arvioi ja kehittää vanhustyön työhyvinvoinnin koordinointia.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi realistisesti omia vahvuuksiaan oman ja työyhteisön työhyvinvoinnin edistämiseksi ottaen huomioon vanhustyön erityispiirteet• arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen• hyödyntää monipuolisesti eri tahoilta saamaansa palautetta muuttaen toimintaansa tarvittaessa• arvioi ja ennakoii suunniteltujen toimenpiteiden vaikutuksia työyhteisön hyvinvointiin• arvioi ja kehittää ratkaisukeskeisesti työyhteisön hyvinvointia hyödyntäen yhteisöllisyyttä ja verkostoja• esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteita• osoittaa ymmärtävänsä oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla sosiaali- ja terveysalan toimintaympäristöissä ikääntyneille ihmisille suunnattujen palveluiden piirissä tai kolmannella sektorilla, yrityksissä ja muilla palvelualueilla työhyvinvoinnin kehittämistehtävissä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.12. Vastuuhenkilönä vanhustyössä toimiminen, 30 osp (106460)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- tehdä kokonaisarvion työyksikön toiminnasta
- laatia suunnitelman toiminnan ja tiimityön organisoimiseksi ja kehittämiseksi omalla vastuualueellaan
- organisoida ja koordinoita työyksikön toimintaa
- arvioida ja kehittää vastuuhenkilönä toimimista.

Arviointi

Opiskelija tekee kokonaisarvion työyksikön toiminnasta.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• käyttää tarkoituksenmukaisesti tiedonkeruumenetelmiä ja hyödyntää kerättyä tietoa asiantuntevasti• määrittää asiakkaiden, asiakasprosessien, asiakkaille ja talouden sekä moniammatillisen yhteistyön nykytilan hyödyntäen tunnuslukuja ja tarkoituksenmukaisia mittareita• arvioi vastuualueensa työprosessien sujuvuutta, asiakaslähtöisyyttä, taloudellisuutta, laatua ja tiedottamista• kokoaa tiedot asiakkaiden keskeisistä palvelu-, ohjaus-, neuvonta ja avuntarpeista• kartoittaa työyksikön työhistorian, henkilökuntaresurssit sekä henkilöstön voimavarat, tavoitteet ja tarpeet• arvioi asiantuntevasti työyksikön jäsenten kykyä sietää muutoksia ja vastata niihin• arvioi realistisesti työn koordinoimisen, ohjaamisen, perehdytyksen ja tiimityön tilan• arvioi vastuualueensa toimintaympäristön kehityssuuntia sekä etsivän vanhustyön mahdollisuuksia• arvioi vastuualueensa rekrytointitarpeita• hyödyntää monitieteistä tutkimustietoa perustellen sillä arviotaan.

Opiskelija laatii suunnitelman toiminnan ja tiimityön organisoimiseksi ja kehittämiseksi omalla vastuualueellaan.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• noudattaa ajantasaisia säädöksiä, määräyksiä, ohjeita ja suosituksia• hyödyntää tietoa valtakunnallisen ja alueellisen tason palvelurakenteesta, palvelujärjestelmästä ja iäkkäiden palveluista• hyödyntää asiantuntevasti selvityksiä ja kartoituksia sekä kokoamaansa tietoa• hyödyntää tietoa digitaalisen ohjaamisen välineistä ja järjestelmistä sekä verkostotyön mahdollisuuksista• ottaa huomioon organisaation toimintastrategian, taloudellisuuden sekä toimintaympäristön keskeiset muutokset• osallistuu asiantuntevasti omavalvonnan suunnitteluun tai päivittämiseen• suunnittelee vastuullisesti ja asiantuntevasti sijaisten perehdyttämisen ja opiskelijoiden ohjaamisen• koordinoi tarkoituksenmukaisesti keskeisille sidosryhmille suunnatun viestintäsuunnitelman tekemistä• suunnittelee innovatiivisesti moniammatillista rajapintatyötä palveluprosessien edistämiseksi• suunnittelee tarvittavia hankintoja ohjeiden mukaisesti hyödyntäen tarvittaessa asiantuntijoita.

Opiskelija organisoii ja koordinoi työyksikön toimintaa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • toimii ajantasaisten säädösten, määräysten, ohjeiden, suositusten ja eettisten periaatteiden mukaisesti • johtaa itseohjautuvasti työtään edistään organisaation arvojen toteutumista • varmistaa omalla vastuualueellaan sopimusten mukaisen toiminnan ottaen huomioon suunnitelmien muutokset • organisoii ja ohjaa asiantuntevasti työyksikön tiimityötä ja osaamisen kehittämistä • osallistaa työyksikön toimijat yhteisten tavoitteiden mukaiseen toimintaan • rohkaisee vuorovaikutteiseen ja kokeilevaan työkuultuuriin • tukee asiantuntevasti työyksikön jäseniä ottaen huomioon monikulttuurisuuden • toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa ehkäisten toiminnallaan haasteellisten tilanteiden syntymistä • toimii aktiivisesti verkostoyhteyshenkilönä huomioiden etsivän vanhustyön • seuraa ja arvioi vastuualueensa tavoitteiden toteutumista valittujen mittareiden avulla • osallistuu vastuullisesti omavalvonnan toteuttamiseen ja arviointiin • edistää asiantuntevasti potilas- ja asiakasturvallisuutta, aseptista toimintaa ja tartuntatautien leviämisen ehkäisyä • kehittää asiantuntevasti ja aktiivisesti työergonomiaa ja -turvallisuutta • osallistuu omalla vastuualueellaan aktiivisesti sijaisjärjestelyihin ja rekrytointiin • kokoaa suunnitelmallisesti palautetta ja koordinoi palautteen käsittelyä • edistää tarkoituksenmukaista viestintää ja tiedottamista • osallistuu omalla vastuualueellaan aktiivisesti kehittämisprojektien suunnitteluun, toteuttamiseen ja aikataulutukseen • soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja kriittisesti • hyödyntää aktiivisesti digitaalisia työvälineitä ja järjestelmiä edistään niiden käyttöä työyhteisössä • edistää tarkoituksenmukaisesti työyksikössä sosiaalisen median lukutaitoa sekä valmiuksia mediakeskustelujen kohtaamiseen • ottaa toiminnassaan huomioon ratkaisujen energiankulutuksen, kestävyuden ja ympäristövaikutuksen edistään kestävä kehitystä.

Opiskelija arvioi ja kehittää vastuuhenkilönä toimimista.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi realistisesti osaamistaan ja toimintaansa sekä esittää perusteltuja kehittämissuhteita• hyödyntää monipuolisesti eri tahoilta saamaansa palautetta ja muuttaa toimintaansa tarvittaessa• osoittaa ymmärtävänsä oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta• arvioi työyksikön toiminnan organisointia, koordinoitua ja kehittämistä• esittää vastuuhenkilönä toimimiseen ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteita.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla vastuutehtävissä sosiaali- ja terveysalan toimintaympäristöissä ikääntyneille ihmisille suunnattujen palveluiden piirissä tai kolmannella sektorilla ja yrityksissä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

3. Ikääntyneen ihmisen palveluohjauksen osaamisala

Ikääntyneen ihmisen palveluohjauksen osaamisalan suorittanut ikääntyneen ihmisen palveluohjaaja (EAT) osaa ohjata ikääntynyttä ihmistä ja hänen läheisiään asioiden hoitamisessa sekä palvelujen tarkoituksenmukaisessa käytössä. Hän osaa kartoittaa ikääntyneen ihmisen elämäntilannetta ja toimia erilaisissa vanhustyön ydintyöprosesseissa eettisiä toimintaperiaatteita ja vanhustyötä ohjaavia säädöksiä ja ohjeita noudattaen. Ikääntyneen ihmisen palveluohjauksen osaamisalan suorittanut osaa ohjata ikääntynyttä ihmistä ja hänen läheisiään teknologian käytössä sekä kertoa teknologian hyödyntämisen mahdollisuuksista toimintakykyisyyden ja turvallisuuden edistämiseksi. Osaamisalan suorittaneella on myös osaamista kehittää ikääntyneiden palveluja. Ikääntyneen ihmisen palveluohjauksen osaamisalan suorittanut tiedostaa verkostotyöskentelyn merkityksen ja osaa integroida työprosesseihin laadukkaan, tavoitteellisen, taloudellisen ja kestävä kehityksen mukaisen kehittämistyön.

4. Muistioireisen ja muistisairaan ihmisen elämän tukemisen osaamisala

Muistioireisen ja muistisairaan ihmisen elämän tukemisen osaamisalan suorittanut muistihoitaja (EAT) osaa kohdata muistioireisen tai muistisairaan ihmisen ja tukea hänen elämäänsä sekä ohjata hänen läheisiään. Hän osaa kartoittaa ikääntyneen ihmisen elämäkulun ja toimia erilaisissa vanhustyön ydintyöprosesseissa eettisiä toimintaperiaatteita ja vanhustyötä ohjaavia säädöksiä ja ohjeita noudattaen. Muistioireisen ja muistisairaan ihmisen elämän tukemisen osaamisalan suorittanut osaa tukea muistioireista tai muistisairasta ihmistä ja hänen läheisiään arkiteknologian käytössä sekä kertoa teknologian hyödyntämisen mahdollisuuksista toimintakykyisyyden ja turvallisuuden edistämiseksi. Osaamisalan suorittanut tiedostaa verkostotyöskentelyn merkityksen ja osaa integroida työprosesseihin laadukkaan, tavoitteellisen, taloudellisen ja kestävän kehityksen mukaisen kehittämistyön.

Muistioireisen ja muistisairaan ihmisen elämän tukemisen osaamisalan suorittaminen edellyttää sellaista osaamista, jota on käytännössä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöillä. Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöt rekisteröidään sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) ylläpitämään keskusrekisteriin. Voimassaolevien sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöistä annettujen säädösten mukaan vanhustyön erikoisammattitutkinnon suorittaneita ei rekisteröidä ammattihenkilöinä.

5. Ikävalmennuksen osaamisala

Ikävalmennuksen osaamisalan suorittanut ikävalmentaja (EAT) osaa kartoittaa ikääntyneen ihmisen elämänkulun ja toimintakykyisyyden sekä toimia erilaisissa toimintakyvyn edistämisen ydintyöprosesseissa eettisiä toimintaperiaatteita ja vanhustyötä ohjaavia säädöksiä ja ohjeita noudattaen. Hän osaa ohjata ikääntynyttä ihmistä ja hänen läheisiään arkiteknologian käytössä sekä kertoa teknologian hyödyntämisen mahdollisuuksista toimintakykyisyyden ja turvallisuuden edistämiseksi. Osaamisalan suorittanut tiedostaa verkostotyöskentelyn merkityksen ja osaa integroida työprosesseihin laadukkaan, tavoitteellisen, taloudellisen ja kestäväen kehityksen mukaisen kehittämistyön. Ikävalmennuksen osaamisalan suorittanut osaa asiantuntijuutta osoittaen edistää ikääntyneen ihmisen toimintakykyisyyttä ja kokonaisvaltaista arjen turvallisuutta.

6. Elämän loppuvaiheen hoitotyön osaamisala

Elämän loppuvaiheen hoitotyön osaamisalan suorittanut saattohoitaja (EAT) osaa toteuttaa palliatiivista hoitotyötä sekä kohdata palliatiivista hoitoa tarvitsevan ja kuolevan ihmisen sekä hänen läheisensä. Hän osaa tehdä kokonaisarvion omalla vastualueellaan palliatiivista hoitotyötä ja saattohoitotyötä varten sekä suunnitella ja toteuttaa moniammatillisessa työryhmässä hoitoa huomioiden ihmisen perustarpeet, sairaudet sekä palliatiivisen tai saattohoidon erityispiirteet ja muun oireenmukaisen ja kokonaisvaltaisen hoidon. Hän osaa arvioida ja kehittää elämän loppuvaiheen hoitoa. Osaamisalan suorittanut osaa keskustella kuolevan elämästä ja tukea surun eri vaiheissa hoidettavaa ja hänen läheisiään. Hän osaa arvioida voimavarojaan sekä toimintaansa saattohoitajana.

Elämän loppuvaiheen hoidon osaamisalan suorittaminen edellyttää sellaista vaativaa terveysalan osaamista, jota on käytännössä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöillä. Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöt rekisteröidään sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) ylläpitämään keskusrekisteriin. Voimassaolevien sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöistä annettujen säädösten mukaan vanhustyön erikoisammattitutkinnon suorittaneita ei rekisteröidä ammattihenkilöinä.